

odaja vsak četrtlet in
vaja s poštno vred ali
v Mariboru s poštnim
na dom za celo leto 25 din.
pošta 12-50 din., četrt leta
12-50 din. Izven Jugoslavije
48 din. Naročnine se pošlje
na upravištvu „Sloven-
ski Gospodar“ v Ma-
riboru, Koroska cesta 3.
Za dopušila do od-
pisa. Naročnine se pla-
čuje v naprej.
Maribor, Ljubljana št. 115.

Posamezna številka stane 1 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru
Koroska cesta št. 3. Re-
cepti se ne vračajo. Upor-
ništvo sprejema naročila
inseratov in reklamacij.
Cene inseratov po dogo-
voru. Za večkratne oglaš-
be primeren popust. Neopla-
čane reklamacije so pošilane
prosto.
Četrtletni račun pošilamo
brada Ljubljana št. 10.000.
Telefon Intercom 2. 221.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

2. številka

MARIBOR, dne 11. januarja 1923.

57. letnik.

Samostojni proglas ali brezuspešno pranje samostojnih zamorcev.

Samostojna kmetijska stranka je izdala na slovensko ljudstvo volilni proglas, ki je ravnotako dolgočasen, kakor vsi mrmrivi Mrmolje in žlobudrivi Drogeniki. Ako se z njim nekoliko pečamo, ne storimo tega iz razloga, kakor da bi mu pripisovali kakšno vrednost. Prihraniti hočemo našim ljudem neprijeten posel, da bi čitali to neumno kolobocijo, kateri se na prvi pogled pozna, da jo je sestavil eden izmed onih samostojnih kmetijskih strokovnjakov, ki tako slavno in blagoslono delujejo za propad slovenskega kmetijstva.

Samostojni proglas našteva zasluge samostojnih poslancev za interese podeželskega ljudstva. Na čelo teh zaslug stavijo samostojni sami, da so vstopili v vlado, ker se tam reže kruh pravice. Radi verujemo, da se je ministru Pucelju in samostojnim poslancem rezal v Beogradu dober kruh. Dvomimo pa, da bi to bil kruh pravice. Samostojneži so prišli do vladnega kruha s tem, da so prodali slovenske pravice beogradskemu centralizmu. Prišli so do vladnega kruha z lažjo in izdajstvom, in zato njihov kruh ni bil pravičen. Od beogradskega kruha je Pucelj obogatel, Drogenik si je pomnožil svoje tisočake, Mrmolja, ki je prej v gospodarskem oziru bil pravi nemanič, si je kupil veliko posestvo v St. Ilju v Slov. gor., posavski prejšnji nemanič Urek pa si je postavil novo enonadstropno hišo. Evo, kako je beogradski kruh pravice prijal samostojnežem!

Za slovenske kmete pa so samostojni v Beogradu rezali kruh krivice. Ena krivica za drugo, nezgoda za nezgodo, udarec za udarcem, eden hujši ko drugi je zadel slovensko ljudstvo, zlasti podeželsko ljudstvo, od česar so politični mesarji in mešetarji v Beogradu odločevali njegovo usodo. Veliki gospodarski uspehi samostojnežev za slovenskega kmeta in obrtnika so med drugimi naslednji: zemljiški davek se je počel tvoriti, dohodninski davek podesetoril, pridobninski davek počel tvoriti, hišno-razredni davek potrojil, upeljal davek na vozove, s katerim se še zdaj vznemirja tudi kmetijsko ljudstvo. Posredni davki so dosegli prej nezasišano višino. Trošarina na sol, kavo, sladkor se je povišala na preko 100 odstotkov. Vse takse in pristojbine so se zvišale za 100 do 200 odstotkov. Za kupne, prodajne in od-
dajne pogodbe nepremičnin so pristojbine povišane na 6 odstotkov, kar bodo kmetjski posestniki prav težko občutili. Kako hudo zadevajo takse in pristojbine vse, zlasti nižje sloje delovnega ljudstva, se vidi iz tega, da so leta 1920 znašale 81 milijonov, leta 1921 že 227 milijonov dinarjev, leta 1922 pa še več. Trošarina je porastla od 19 milijonov dinarjev leta 1919 na 377 milijonov leta 1921; carinski prihod od 111 milijonov leta 1919 na preko ene milijarde dinarjev leta 1921. Torej čim dalje so bili samostojneži na vladi, tem bolj so rastli vsi neposredni in posredni davki.

V davčnih vprašanjih, tako zatrjuje samostojni proglas, je imelo podeželsko ljudstvo stalno v nas svojo najmočnejšo zaslombo. Kakšna je bila ta zaslomba, pa

dokazujejo te-le številke: do 10. oktobra 1921 je bilo Srbiji in Črnigori predpisanih 149 milijonov dinarjev davka, štirikrat manjši Sloveniji pa skoro ista svota 145 milijonov dinarjev. Te številke jasno kažejo, komu so samostojneži bili v zaslombo in kako so delali za izenačenje davkov v celi državi. In pri tem so samostojneži tako nesramno drzni, da se upajo v Beogradu in doma pripovedovati, da Slovenija ne spravi skupaj toliko davkov in sredstev, da bi mogla kriti vse stroške svoje uprave. Kako so se samostojneži v Beogradu preobdli kruha pravice za Slovence!

Puceljeve zasluge za znižanje izvozne carine na živino, oziroma svinje, pojasnjuje dejstvo, da je v drugi polovici leta 1922, ko je torej Pucelj še bil poljedelski minister, znašala izvozna carina za žive svinje 1000, 2000, 2600 dinarjev, za zaklane do 1400 dinarjev. Ko pa je Pašič z odločno brco postavil samostojneže pred vrata ter je Pucelj moral s kislim obrazom oditi iz ministrstva, se je carina znižala pri živih svinjah na 600 din. po komadu ali 450 din. za 100 kg, pri zaklanih na 400 din. za 100 kg, pri soljenem mesu celo na 150 din.

Samostojni proglas tudi beleži Puceljevo zaslugo, ki si jo je za slovensko vinogradništvo pridobil s trgovsko pogodbo s Čehoslovaško. V istini pa je ta pogodba najhujša obsodba nesposobnosti Pucelja in njegovih strokovnjakov. Čehi so v tej pogodbi, s katero se Pucelj toliko baha v svojem lovu po namišljenih zaslugah, dosegli, da je naša država znižala uvozno carino na češko pivo, Pucelj pa v svoji nespretnosti ni mogel doseči, da bi bili Čehi znižali uvozno carino na naše vino. Ker so se Čehi branili odpraviti tudi druge zapreke za uvoz našega vina na Češko, bo Puceljeva vinska pogodba s Čehoslovaško ostala samo na papirju, slovensko vino pa bo ostalo doma. Lepa zasluga samostojnežev, za slovensko vinogradništvo!

Steber Slovenije, kakor imenuje ta najnovejši samostojni volilni proglas Puceljevo mesarsko-mešgarsko stranko, se more ponasati ne samo z gospodarskimi veleuspehi, marveč tudi s svojim delom za centralistično ustavo in za vse zakone, ki so v zvezi z ustavo. O, ti uboga Slovenija, ako bi se morala opirati na takšen steber, kakor je Samostojna kmetijska stranka! Ta stranka je izpodkopala temelje Slovenije in njene moči. Ta stranka je v zvezi z demokrati oropala slovensko ljudstvo zadnjih ostankov avtonomnih pravic, ter jih vse vrgla v žrelo centralizma. Brezumno Slovenije: to je njeno pravo ime! V to brezumno bi radi treščili slovensko narodnost s katoliško vero vred.

Proglas povdarja, da samostojni nosijo versko misel globoko v srcu. Njihova dejanja v istini kažejo, da je ta misel, ako je sploh v njihovih srcih, zakopana do najzadnje globine, da ne pride od nje na dan ne najmanjši žarek, ne najslabša iskrica. Kako globoko je verska misel zasidrana v njihovih srcih, dokazuje njihovo sodelovanje in njihova sokrivda pri zapostavljanju pravic katoliške cerkve in katoliškega ljudstva. Niti z mazincem niso genili, marveč pritrjevalno, kimali, ko so se katoliški duhovniki metali iz šol v Vojvodini, ko so se preganjale Marijine družbe med dijaki v Bosni in na Hrvaškem, ko se je državni denar trošil v obilni

meri za pravoslavne namene, dočim so se katoliški duhovščine trgale še tiste borne podporne svote, ki so ji bile obljubljene in namenjene. Z demokrati vred so ubili zadnji vpliv slovenskega katoliškega kmeta na slovensko šolstvo, katero so popolnoma usuznjili komandi svobodomiselnega učiteljstva. Pucelj ima to veliko uslugo za versko misel, da je s srednjo kmetijsko šolo v Mariboru ustanovil prvo šolo v Sloveniji, kamor je katoliškemu duhovniku zabranjen pristop. Prva docela brezverska šola v Sloveniji je ustanova samostojnežev.

Tako so samostojneži med našim ljudstvom najhujše obsojeni s svojimi dejanji. Zla njihova dela kličejo po maščevanju. In slovensko ljudstvo se bo maščevalo nad sebičnimi izdajalci slovenske narodnosti in njenih pravic. Maščevalo se bo nad tistimi, ki so obljubljali kmetjska nebesa, pa so prinesli gospodarski pekcl. Maščevalo se bo nad onimi, ki so obetali slovensko samostojnost, pa so ljudstvu prinesli politično sužnjost. In s tem maščevanjem bo popravilo usodno napako in veliko pregreho, ki jo je storilo 28. novembra 1920. Dne 18. marca 1923 bo ta obračun izvršen in usoda samostojnih varalic bo zapečatena.

Naj se samostojni še toliko trudijo z besedami oprati svoja dejanja, to delo je brezplodno. Zamorca ne moreš oprati, da bi postal bel in najsiga še toliko pereč z najfinejšim in najbolj duhtečim milom. Zamorec ostane zamorec. Samostojni zamorec ostane zamorec in varalica, naj se umiva, kolikor hoče. Dejanja so samostojno stranko oblatila in tega blata ji ne odvzame nobeno čistilno sredstvo. Dan pred sv. Jožefom bo med našim narodom izvršeno ono veliko čiščenje, ki je nujno potrebno za našo narodno ozdravljenje.

Ove veliki nalogi v tem letu.

K novemu letu si želimo vse dobro in prijetno; toda veliko važnejše je, da se zavedamo nalog in se dobro lotimo dela, da jih izvršimo. S tem si sami priborimo srečo, katero si sicer samo voščimo, ker uresničujemo pregovori: „Pomagaj si sam in Bog ti pomaga!“

Letos imamo v javnem življenju v naš prid izvršiti dve veliki in važni nalogi: meseca marca moramo pametno in dobro izvršiti volitve, meseca avgusta pa največji in najsijajnejši shod, kar jih je slovensko ljudstvo imelo: tretji katoliški shod v Ljubljani. Ako pa hočemo katero reč dobro izpeljati, se moramo njene važnosti v polni meri zavedati.

Zakaj so neizmerne važnosti te volitve?

Volitve v marcu so naravnost nepreračunljive važnosti za vse slovensko ljudstvo, pa naj bo potem posameznik kmet, delavec, obrtnik, trgovec ali uradnik, naj bo mešan ali vaščan. Odločilo se bo namreč, ali bomo sami svoji gospodari na slovenski zemlji, ali pa bomo gospodarsko, politično in v izobrazbi sami sebe obsodili na prostovoljno podložništvo, hlapčevstvo in smrt. To ni pretirano, temveč dobesedno resnično. Še enkrat se bo odločevalo namreč o tem, ali naj Slovenci in Hrvatje bomo srbiskemu Beogradu podložni davkoplačevalci, ali pa si gospodarimo vsak za sebe. Če se bomo sedaj cepili, če bomo šli tudi tokrat raznim

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

„Poglejte!“ je dejal tovarišu. „Vojaško spremstvo imamo danes!“

„Videl sem!“

„Smešno!“ je zaničljivo krillil z rokami Francoz. „Sama komedija, dragi Headingly! Saj pravim, da derišev ni! Sama naročena, plačana komedija! — Čemu pa gredo tile vojniki z nami, dragoman, — he?“ se je obrnil k Mansurju.

Vsem biti vse in se prilagoditi naziranju vsakega posameznega izmed svojih izletnikov, to je bil Mansurjev poklic. Zato se je najprvo previdno ozrl naokrog, če ga kje ne slišijo Angleži, in ko je videl, da že ležejo na osličke, je dejal:

„Seveda je smešno, gospod! — Pa kaj hočete? Vojniki nas morajo spremljati po izrecnem naročilu egiptovske vlade!“

Fardet je skomignil z rameni in mrmral nekaj o egiptovski vladi, ki da ni egiptovska, ampak angleška, in je molčal.

Družba se je spravljala na osličke.

V Egiptu mora vsak popotnik hočeš nočeš jezdit. Ne konja sicer, vsekakor pa oslička ali celo kamelo — vsaj tisti, ki misli iti na daljši izlet po puščavi. Zato jezdijo v Egiptu tudi taki, ki še nikdar poprej niso sedeli na hrbtu jezdne živali. In pogled na te uboge žrtve turistskega veselja in športa, kadar se zažene osel v

svoj drobnonogi skok, pogled na te gugajoče se postave, ki se krčevito oklepajo sedla in so vkljub temu v neprestani nevarnosti, da jih žival kje izgubi, ti strahotni obrazi in plašni kriki, — to je prizor, ki ga menda težko kje drugje vidiš —

Pa med našimi izletniki je bilo tudi par dobrih jezdecov.

Belmont je udobno in košato sedel na drobnem bellem oslu in mahal s klobukom svoji ženi, ki je stala ob pregraji „Kleopatre“. Cochran je sedel ravno kakor h kolu privezan, roko je držal nizko, glavo po koncu, pete navzdol — prav po vojaško. Za njim je prihajal malomarni diplomat, prezirno in s povešenimi očmi, kot bi puščava ne bila vredna, da jo pogleda.

In za temi „izšolanimi“ jezdecem se je poganjal trop začetnikov preko obrežnih skal in gramoza, v najrazličnejših oblikah strahu in groze in obupa. In za vsakim jezdecem je tekal zagorel, bosopet pobalin-gonjač in vpil na vse pretege in tolkel ubogo žival po hrbtu, po nogah, kamor je priletelo, in jo priganjal k še hitrejši naglici.

Spodaj ob bregu pa je ležala „Kleopatra“ v svežem jutranjem blesku in beli žepni robec gospe Belmontove je mahal zadnje pozdrave izletnikom, izginjajočim za valovitimi peščenimi griči libijske puščave, in široki Nil je tiho in sanjavo valil svoje rjave valove v dolgi vijugah po dolini navzdol, — tja kjer so se v megleni daljavi, pet milj oddaljene, belile na črnkastih skalah zunanje, skrajne utrdbe Wadi Halfe, angleške obmejne postojanke —

„Ah, — kako krasno!“ je vzklikala živahna Sadie, ko je njen osliček ubral nekoliko mirnejše korake. „Po-

vejte, ali ni to prelepo —? Moj osliček drobi tako srčkano svoje korake, da je prav zares užitek, sedeti na njem! In moje sedlo je imenitno! — Ali ste že videli kedaj tako lepe naveske in okraske, kakor jih ima moj osliček krog vratu —? Ne smete pozabiti, gospod Stephens, da naredite izvleček VZ oslička! — Ali ni to pravilna uradna angleščina —?“

Stephens je pogledal v mladostno mični živahni obraz, ki je tako šegavo in poredno zrl vanj izpod drobne koketnega slamnika, in želel si je, da bi jej mogel odgovoriti in jej povedati z njenimi lastnimi živahnimi besedami, kako lepa je in dražestna. Pa plah človek je bil in bal se je bolj ko vsega drugega na svetu, da bi se osmešil pred njo ali pa jo razžalil in s tem uničil prijateljstvo, ki ju je vezalo.

Le skromen smehljaj je izražal njegova čuvstva.

„Zdi se, da ste zelo srečni!“ je dejal.

„Ah —! Kdo bi ne bil srečen v tem suhem, čistem zraku, pod temle krasnim modrim nebom, ko jezdi tako imenitnega oslička preko mehkega finega peska —! Prav vse imam, kar potrebujem za svojo srečo!“

„Vse —?“

„No — vsaj to, kar v tem trenutku potrebujem —.“ „Gospodična, vi si še pač vendar nikoli niste izkusili, kaj se pravi biti žalosten —?“

„Ah —! Kadar se me loti žalost, takrat sem neizrekljivo žalostna. Sedela in jokala sem dneve in dneve, ko sem bila še v zavodu, in tovarišice so bile kar nore, tako so bile radovedne, zakaj jočem, in tako krčevito so ugibale, zakaj jim nočem povedati vzroka svoje žalosti. Pravi vzrok pa je bil ta, da niti sama nisem vedela, zakaj sem žalostna. — Saj veste kako je,

političnim sleparjem, goljufom in častihlepnežem nam, potem smo nezrela deca, ki res rabi varušvo drugih in prav je, če nas bičajo ter ravnaajo z nami po svoji mili in dragi volji!

Dobro pomislite.

Ako hočete biti sami svoji gospodarji, ako nečete, da bi delali kakor črna živina, pa bi ničesar nazadnje od tega ne imeli, potem imate samo eno pametno pot, ki je dosegljiva, dobra in poštena ter vam zajamči gospodarsko življenje in svobodo, to pa je pot Slovenske ljudske stranke, odnosno Kmetijske zveze. Spomnite se na vse, kar se je v davčnem oziru, v vojaškem oziru, v centralistični korupciji ali brezmejni zlorabi državne uprave zgodilo posebej po krivdi samostojnih in demokratskih poslancev zadnje dve leti in upravičeno je vprašanje, ali zamorejo svinje v vrtu slabše gospodariti, kakor so gospodarili ti ljudje? Sedaj v marcu pri volitvah boste sami podpisali in sami izrekli soavo, ali ste s takšnim gospodarstvom in takšno ureditvijo države zadovoljni ali ne, ter hočete drugačno! Kar boste izbrali, to boste imeli.

Led se udira!

Gotovo ste že sami videli, kako se včasih vpogiba in vdere pod nepredvidnežem led, da ta izgine za vedno v vodi, ali pa se vsaj pošteno shladi. Tako se udira sedaj led pod nami Slovenci. Sedaj smo se dve leti pošteno skopali in shladili v mrzli vodi, pošteno smo plačali svojo nepredvidnost in nepremišljenost. Ali namesto da se sedaj lepo posušimo in zgrejemo ter rešimo neprimlik in težav, pa že poslušamo stare zapečljive in seveda še bolj nove, ki nas vabijo nazaj na slab led in s tem v nesrečo. Celo o oslu pravijo, da gre samo enkrat na led! Bo slovenski volilec slabši kakor osel in bo šel dvakrat ali večkrat, da telebne in še uto- ne?! Slabši kakor osel so, ki se verujejo raznim Kukovcem, Novačanom, Mermoljevem in njihovim plačnim agentom in časopisom. Upajmo, da ne svarimo zopet zastonj.

Druga važna naloga

v naši slovenski javnosti je velik katoliški shod, ki ga nameravamo imeti letos v avgustu v Ljubljani. Ta shod naj bi bil zaključek dosedanjih krajevnih katol. shodov in obenem največja in najodločnejša manifestacija moči in volje krščanske, katoliške Slovenije.

V državi nam zapostavljajo katolike in dajejo prednost pravoslavju. Brezverci, framasoni izpodkopljujejo v naši državi temelje krščanske družine, krščanske vzgoje. Ni ga potrebnega poštenja in ne reda v človeški družbi, ker ni več pravega krščanstva v srcih tistih, ki odločujejo in gospodarijo. Prepajati vse naše zasebno in javno življenje s pravim krščanskim duhom, napraviti si račun o preteklem in proračun za bodoče o vsem našem gospodarskem, političnem, kulturnem in vzgojnem delu, o mnogovrstnih naših organizacijah, ki vse končno služijo enemu najvišjemu in najlepšemu cilju, izraženem v dveh Odrašenikovih zapovedih ljubezni, vse to je namen letošnjega slovenskega kat. shoda.

Zavedajmo se: ne bo v našem javnem življenju boljše, ako ne vzgojimo ljudi, da bodo imeli živo vest, ki bo opominjala in vodila uboge sloje ravnatoka kakor kronane in nekronane poglavarje držav!

Kako hočemo ravnati?

Ako hočemo velike naloge dostojno in dobro izvršiti, se moramo njih važnosti popolnoma zavedati in potem temeljito pripraviti na delo. Ko začnemo, moramo biti vztrajni in trdni ter neizprosni. Če je vredno nasprotnikom, boriti se za slabo in temo, koliko bolj je vredno boriti se nam za pametno, dobro in plemenito. Zmaga pa tisti, kdor zmagaati hoče. —Filpov—

Zbirajte za volilni sklad!

če leže človeku kakor — kakor velika črna senca na dušo in če ne veste ne zakaj ne odkod, — pa trpeti morate in žalostni morate biti —.

«Ampak prava, resnična nesreča vas še nikdar ni doletela —?»

«Ne, gospod Stephens! Tako srečna sem bila vse svoje življenje! In če pogledam nazaj v svoje pretekle dni, moram reči, da še res nisem imela pravega vzroka za žalost.»

«Upam, gospodična Sadie, — in Bog daj! — da bi isto mogli reči, ko boste imeli leta svoje tete —! Ampak zdi se mi, da me kliče.»

«Veste, gospod Stephens, — je vpila gospodična Adams in se nevarno zibala na visokonogem koščenem oslu, — veste, želim da umerite eno mojemu gonjaču, temu frkulinu tule, — prav pošteno da mu jo date s svojo jezdno palico, ako bo še enkrat udaril mojega osla! — He, dragoman Mansur, vi, povejte temule pobu, da ne dovolim trpinčiti živali in da se naj sramuje svojega divjaštva! — Da, ti mali fantalin, o tebi govorim! Reži se mi in mi kaže svoje bele zobe kakor cigan klobasi! — Kaj mislite gospod Stephens, če bi splella par volnenih nogavic temule paglavcu bosopetemu, — ali bi jih nosil? Sirota, bos je, Ali ga pač bode pesek in kamenje —!»

«Ti ljudje ne potrebujejo ne volnenih in ne kakih drugih nogavic v teh vročih krajih, dobra gospodična Adams! se je oglasil polkovnik Cochrane, ki je jezdil pred njo. Navajeni so, da hodijo bos, in njihova koža na nogah je žuljava in trda kakor slonova. Povrh bi bile nogavice v par dneh raztrgane in kdo bi jim je zakrpal?»

Plačani so, da nas oslabijo.

Da bi slovenske volilce kolikor mogoče razcepili v mnogo malih in brezpomembnih stranic, so naši politični neprijatelji v Beogradu, Ljubljani in Zagrebu najeli razne častihlepne ljudi, da skušajo slovensko ljudstvo zaslepiti s praznimi obljubami. Tem častihlepni ljudem so Srbi, židovske banke, verižniki in bogati liberalni advokati dali na razpolago za volitve milijone.

Poglejmo samo dr. Novačana v Celju. Najel si je po vseh farah in občinah ljudi, ki šarijo z njegovo republikansko stranko. On jih mastno plača. Nadalje pošilja vsak teden okoli 10.000 izvodov «Republikanca» po vseh krajih. To stane ogromne svote. Kje je vzel dr. Novačan toliko denarja? Cela celjska okolica ve, da je dr. Novačan sam zapravil vse, kar je dobil od svojih roditeljev. S pisanjem pesmic in povesti si ni mogel zaslužiti stotisočakov. Jasno je kot beli dan, da je dr. Novačan najet od liberalcev-milijonarjev in skorogotovo tudi srbijanskih bogatašev. Pašić, Pribečević in Žerjav vedo, da njihova «Samostojna» ne vleče več in je propadla. Radi tega so si najeli dr. Novačana, da bi ta zdrobil enotni nastop Slovencev v naši Slovenski ljudski stranki. Po celjskih kavarnah in gostilnah dr. Novačan tudi javno kaže velike svote denarja. Prej je bil do vratu zadolžen, a sedaj nosi naenkrat cele bale tisočdinarskih bankovcev. Može, fantje-volilci, ali vam ni jasno, da je dr. Novačan najet in plačan od tistih, ki bi nas Slovence radi ugonobili? Take izdajice in politične lumpe naženite!

In odkod je vzele denar Samostojna? Sedaj hoče Mermolja izdajati v Mariboru nov list za volitve. Vsi vemo, da stanejo danes časniki silno visoke svote, stotisoče kron. Pucelj, Mermolja in Drofenik so sedeli v Beogradu pri koritu. Ne samo, da so si nakupili hiše, posestva in pohištva, založili so si tudi volilni fond ter tiskovni sklad s tezkimi stotisočaki. Kar pa jim manjka, pa jim da radodarni striček dr. Žerjav iz svojih bank. Saj jim je dal za zadnje volitve celih 400.000 K. In še hvalili so se s tem. Letos imajo samostojni pripravljene milijone, da bi zopet preslepili slovenske volilce. Zategadelj prerokujejo, da bodo letos nastopili z veliko silo proti nam. Vrgli bodo na tisoče papirja in ogromno denarja, da si kupijo vsaj toliko glasov nezavednih volilcev, da bi si ohranili vsaj dva poslanca. Sami so že scagali in obupali nad samim seboj. Radi tega pa bodo napeli še zadnje sile, kakor nastreljeni lisjak. Svojega Drofenika in Mermolja bi še radi spravili skozi. A njih mrkli pogledi in škripanje z zobmi nam svedočijo, da so ure samostojnim zapeljivcem med slovenskim ljudstvom štete. Narod, le izreci svojo ostro sodbo nad njimi, ki so te zadnji dve leti pomagali gospodarsko in politično uničevati, to so ljudje, ki jim je bil ljubi srbski centralizem, nego od celega naroda zaželjena slovenska avtonomija. Dobili so za svoje grdo izdajstvo plačilo, kakor Judež Iškarijot. A za to plačilo so si kupili vrv, na kateri bo po volitvah visela ostudna «Samostojna» stranka.

Na Kranjskem pa nastopa znani odpadnik dr. Šusteršič, kateri bi tudi rad razkosal slovo slovenskega ljudstva, da zadosti svojemu častihlepiju. Šel si je v Beograd k Pašiću po denar za volitve. Pri nas na Štajerskem Šusteršič in srbski radikali med Slovenci ne bodo dobili glasov.

Slovinci! Ne dajte se zapeljati kakor leta 1920 po agentih malih stranic, ki so vzdržane in plačane od naših narodnih in verskih nasprotnikov. V enotni fronti Slovenske ljudske stranke pojdemo v volilni boj!

Volitve v parlament 18. marca.

Kandidatne liste.

Glasovanje se bo vršilo s kroglicami, kakor dne 28. novembra 1920. Razlika bo ta, da na skrinjicah ne bo

«Kaj vse pravite! Torej mislite, da bi ne potrebovali nogavic —? Ampak pogledjte tele vojake! Ali ni imenitno, da imamo častno stražo seboj, čeprav trdi gospod Fardet, da se nam ni ničesar bati?»

«To je le moje osebno mnenje, gospodična Adams! je hlastno dejal Fardet. «Morebiti misli gospod polkovnik Cochrane drugače.»

«To je le osebno mnenje gospoda Fardet,» je rekel polkovnik hladno. «Drugačno mnenje pa imajo o potrebi vojaškega spremstva častniki posadke v Wadi Halfa, ki odgovarjajo za varnost meje. — Končno, vsi smo si vsaj v tem edini, da taka «častna straža» naredi izlet zanimivejši in pokrajino slikovitejšo.»

V nepreglednih črtah, drug za drugim so vstajali krog njih pešeni valovi neizmerne puščave, — okamenelo morje, mrtev svet. In če so prijezdili na vrh peščenega griča, so gledali v sinji daljavi za seboj gorovje onstran Nila, čudne, raztrgane in razrite vrhove, ki so se izgubljali v vstajajoči sopari reke. — In na vrhovih bližnjih peščenih valov se je zdajpazdaj pojavil vitek vojak v sinjemodrem kroju, naglih korakov je hitel preko grebena s puško v roki. Za trenutek se je očrtavala bojevitost postava ostro na ozadju modrega neba. Nato pa je zginila v peskoviti globeli in kakih sto korakov v stran se je za hip prikazal drug vojak in naglo spet izginil —.

«Od kod pa jemlje egiptovska vlada tele črnce?» je vprašala Sadie in opazovala zanimivi prizor.

«Mislim sem, da bo treba v tej zadevi kakega pojasnila,» se je oglasil Stephens, ki je bil ves srečen, če je mogel storiti uslugo Amerikanci. «Naredil sem o stvari nekaj izvlečkov v ladijski knjižnici. Tule imam listek.

do več označene stranke, ampak imena kandidatov. Za celo mariborsko-celjsko okrožje, ki voli 15 poslancev, bo vsaka stranka postavila listovodjo, t. j. voditelja kandidatov. Ime voditelja kandidatne liste bo natiskano na prvem mestu. Za njim bo tiskano ime kandidata za vsak volilni okraj, a pod imenom kandidata ime njegovega namestnika. Lista kandidatov se mora predložiti okrožni sodnji (za Štajersko v Mariboru) najpozneje 25 din pred volitvijo. Listo mora podpisati najmanj 100 (sto) volilcev. Nosilec ali načelnik kandidatne liste ne sme še posebej kandidirati za kak posamezni okraj. Posamezni okrajni kandidat pa lahko kandidira v dveh volilnih okrajih enega volilnega okrožja. Ko bodo po okrajih zaupniki stranke določili nosilca liste in posamezne okrajne kandidate, bo vodstvo stranke sestavilo celotno kandidatno listo. Poleg pisane glavne liste mora vsaka stranka (ki kandidira) predložiti okrožnemu sodišču še toliko tiskanih izvodov kandidatne liste, kolikor je volišč v celem okrožju. Na teh tiskanih kandidatih listah bo tiskano le ime nosilca liste in pa ime dotičnega okrajnega kandidata ter njegovega namestnika. Ti tiskane liste bodo pritrjene na skrinjice vsakega volišča.

Volilni okraji.

V spodnještajersko-prekmursko-koroškem okrožju imamo 15 volilnih okrajev in sicer:

1. Brežiški (sestoječ iz sodnih okrajev Brežice in Sevnica).
2. Celjski (s. o. Celje—Vransko).
3. Gornjegrajski (s. o. Gornji grad).
4. Konjiški (s. o. Konjice).
5. Laški (s. o. Laško).
6. Ljutomerski (s. o. Ljutomer in Gornja Radgona).
7. Mariborski I (mesto Maribor, mariborskega sodnega okraja levi breg in sodni okraj št. Lenart).
8. Mariborski II (s. o. desni breg Drave in s. o. Slo. Bistrica).
9. Ormoški (s. o. Ormož).
10. Prevaljski (s. o. Prevalje).
11. Ptujski (s. o. Ptuj).
12. Slovenjgraški (s. o. Slovenjgradec, Marenberg in Soštanj).
13. Šmarški (s. o. Kozje, Šmarje in Rogatec).
14. Dolnjelendavski (s. o. Dolnja Lendava).
15. Murskosobotski (s. o. Murska Sobota).

Koliko poslancev bo v celi državi.

Leta 1920 smo volili skupno 419, a letos 313 poslancev. Torej bo število poslancev za 106 manjše. Po deželah je število poslancev razdeljeno takole: Slovenija 26, Srbija in Makedonija 114, Hrvatska, Slavonija in Dalmacija 84, Bosna in Hercegovina 48, Banat, Bačka in Baranja 34, Črna gora 7. Slovenski in hrvatski kraji so prikrašani glede števila poslancev na korist srbskim. Kako to? Srbi so zahtevali, da se kot merilo za dodelitev mandatov vzame ljudsko štetje iz leta 1910 in ne iz leta 1921. Zakaj? Ker je Srbija štela leta 1910 nad 1 milijon ljudi več kot sedaj po vojski. V prečasnih krajih pa razlika med 1910 in 1920 ni posebno velika. Tudi slovenski demokrati in samostojneži so glasovali za ta predlog srbskih strank.

Kaj je sedaj najbolj potrebno?

1. Za vsako volišče, (kakor leta 1920) prosimo krajevne odbore oziroma glavne zaupnike, da takoj pošljejo tajništvu Slovenske ljudske stranke v Mariboru (za celjsko okrožje tajništvu SLS v Celju) natančna imena predstavnikov in namestnikov stranke, ki bodo na dan volitve čuvarji volilne škrinje (člani komisije). Predstavnik mora biti volilec, mora biti vpisan v imenik dotične občine, kjer se vrši volitev. Strankino tajništvo mora znati za natančen naslov predstavnika in njegovega namestnika in sicer tako, kakor je vpisan v imeniku. Predstavnik, oziroma njegov namestnik mora biti tak, ki je poznan po vseh občinah, ki so strnjene v eno volišče in mora biti ugleden mož ali mladenič. Biti mora tudi odločen, da bo znal v komisiji ščititi pravice naše stranke. Predstavniki bodo dobili pravočas-

VZ — nočem reči, kar sem bral o črncih v egiptovski službi. K desetemu sudanskemu polku egiptovske armade spadajo. Doma pa so v deželi Dinka in Šilluk, kakor se imenujeta dva zamorska rodova južno od dežele dervisev, ob izvirku Nila, blizu ravnika.»

«Kako pa so torej prišli skozi kraje, katere imajo zasedene dervisi?» se je ostro oglasil Headingly.

«Mislim, da ni bilo posebnih težkoč,» je rekel Fardet in pomenljivo pogledal Amerikanca.

«Kar jih je starejših,» je razlagal polkovnik Cochrane, «so služili v Egiptu že pred vstajo dervisev. Mlajši pa so begunci, ki so ušli iz derviske vojske.»

«Mohamedani, ki zapustijo lastne rojake —?» se je nevrno čudil Headingly. «In to povrh še v času, ko se bori ves mohamedanski svet gornjega Egipta za vero in svobodo —?»

«O, to se zgodi zelo pogosto! Ne mislite, da je ves črni Sudan zadovoljen s fanatičnimi dervisi! Sudanci radi služijo Angležem in ponavljam vam, da so naši najboljši vojaki!»

«No, dokler jih ne potrebujemo,» se je oglasila gospodična Adams, «so prav zanimivi v svojih modrih suknjah in povečavajo slikovitost pokrajine. Pa če bi se kaj pripetilo, bi si res želela, da bi bili manj slikoviti, pa tem pogumnejši!»

«Glede njihovega poguma in njihove uporabnosti ste lahko brez strahu, gospodična Adams!» je dejal polkovnik. «O tem vas zagotavljam! Videl sem jih v boju in povem vam, da popolnoma zaupam vanje in v njihovo vztrajnost!»

(Dalje prihodnjic).

no natančna navodila. Pazite na to, da mora vsak predstavnik in njegov namestnik osebno izjaviti, da sprejme to službo. Vprašajte ga torej poprej, predno nam ga javite. Volilce, ki so dobri agitatorji, ne imejte za prisednike, ker bodo imeli le ti mnogo posla zunaj volišča. Prosim, da nam krajevni odbori oziroma glavni zaupniki vsaj do 20. januarja pošljejo seznam predstavnikov in njihovih namestnikov za vsako volišče. To je zelo nujno!

2. Prepis volilnih imenikov mora imeti krajevni odbor stranke, volilni odbor ali glavni zaupnik gotovo v rokah. Brez prepisa volilnega imenika je uspešna in na tanka agitacija nemogoča. Pojdite k obč. uradu in si imenik natančno prepišite. Po izvršenih reklamacijah ga še izpopolnite. Prepis dobro shranite.

3. Volilna komisija (odbor). Za vsako volišče je volilna komisija takole sestavljena: predsednika imenuje vlada. Vsak občinski odbor voli po enega občinskega odbornika (volilca) v volilno komisijo in enega namestnika. Nadalje so člani volilne komisije predstavniki (čuvarki škrinjic) vsake stranke, ki ima volilno škrinjico. V občinah, kjer so gerenti, imenuje člane komisije sodišče. Vsaka občina, ki je zastopana na volišču, mora imeti enega svojega odbornika-volilca v komisiji. Občinski odbori morajo najpozneje 5 dni pred volitvijo določiti enega svojega odbornika za člana volilne komisije. Povdarjamo še enkrat: V komisijo naj pojdejo taki moške, ki bodo znali braniti naše pravice.

4. Osnujte v vsaki občini ali vasi volilni (agitacijski) odbor naše stranke. V ta odbor si izberite volilce, ki so sposobni za agitatorje in voditelje. Delo volilnega odbora je: a) natančen pregled volilnega imenika, b) razpredelba volilcev na zanesljive, neodločne in nasprotnike, c) razdelitev agitacijskega dela (za vsakega agitatorja se naj določi 10–15 volilcev, katere mora pripraviti, da pridejo volit naše kandidate), d) določitev sestankov po vseh in večjih shodov, e) poročanje tajništvu stranke o gibanju naše in nasprotnih strank, f) takoj določiti predstavnike in namestnike za čuvanje volilne škrinjice, g) določiti agitacijski lokal za dan volitev (lokal naj bo v bližini volišča), h) vsa navodila, ki jih pošilja strankino tajništvo v posamezne občine, se naj prečitajo na tedenskih sejah volilnega odbora. Prosim, glavne zaupnike po vseh župnijah in občinah, naj ne pustijo navodila ležati v neodprtih kuvertih. Poština je danes silno draga, navodila pa važna.

5. Zbirajte ob vsaki priliki doneske za volilni sklad. Poština, koleki in tiskovine stanejo danes ogromne svote. Prav posebno prosimo vse premožnejše naše somišljenike, da zbirajo in darujejo večje svote za volilni sklad naše Slovenske ljudske stranke.

6. Naročajte «Slov. Gospodarja» vsaj za četrta leta vsem tistim, ki si ga sami ne morejo naročiti (viničarjem, najemnikom, delavcem, obrtnikom in revnejšim sosedom). Premožnejše naše ljudi prosimo, da zložijo večjo svoto in naročijo «Gospodarja» takim, ki ga nimajo naročenega. To bo najboljša agitacija.

7. Udeležite se shodov zaupnikov, ker se razpravlja na njih o postavljanju kandidatov, o položaju in volilnih pripravah.

Vse zavedne naše somišljenike in somišljenice prosimo agitatorično in dejanske pomoči pri volilnih pripravah.

Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Mariboru
(Cirilova tiskarna).

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Samoradikalna Pašičeva vlada je končno le sprejela dva Turka v svojo sredo. Derviš Omerović, ki je bil tudi poprej minister, je dobil ministrstvo za trgovino, Mehmed Serić je pa postal minister brez portfelja. Ministrstvo za poljedelstvo in vode je prevzel dr. Supilo, ki je bil poprej brez portfelja ali takozvani kolonijalni minister za Hrvatsko.

Iz Beograda se širijo neverjetni glasovi o vsakovernosti nevarnosti od zunaj: zdaj se zbirajo Madžari ob meji, zdaj italijanski fašisti, zdaj bo treba pomagati Franciji, zdaj to, zdaj ono in tako prinašajo vladni listi vsak hip kako novo nevarnost ali napetost. Vse to se širi z namenom, da bi vlada obrnila pozornost na zunanji položaj, v sled česar bi mogla delati v notranjosti, kar bi hotela. To itak že dela. Pripravlja zopet nova davčna in vojaška bremena, neprestano se govori o novih nabavah za vojsko.

Pašičeva vlada je naša svojo posebno važno in nujno nalogo v tem, da je imenovala 16 novih generalov. Novi generali so seveda prvič sami Srbi, drugi pa pripadniki organizacije «bele roke», ki podpira radikale. Dokler so vladali tudi demokrati niso mogli doseči tega čina, ker imajo demokrati tudi svojo vojaško stranko za seboj in sicer «crno roko», ki je beli hudo nasprotna. Prej so bili radikali in demokrati skupaj na vladni pri vojaških povišanjih, nagradah in pohvalah je moralo biti osrečeno vedno nekaj belo- in nekaj črnorokcev, danes pa vladajo sami radikali in zato pridejo tudi samo prsti bele roke do moči in veljave.

V reklamacijski dobi, ki je potekla s 6. t. m. se je razkrilo mnogo zlorab, površnosti in pa prave volilne korupcije. Glede volilnih imenikov vlada največja zmešnjava v Vojvodini radi nasprotujočih si naredb vlade, ali naj se Nemci in Madžari vpišejo v volilne imenike ali ne. V nekaterih krajih so vpisali vse, v drugih samo nekatere, v nekaterih pa nobenega z ozirom na to, za katero stranko so se izjavili in kateri stranki je pripadal uradnik, ki mu je bila poverjena sestava volilnega imenika. Uspeh vsega tega je, da je v volil-

nih imenikih zelo malo Namcev in Madžarov, v sled česar ni verjetno, da bodo nastopali s svojimi lastnimi kandidatskimi listami. Kako so se sestavljali volilni imeniki, dokazuje dosti jasno vest, da so uradniki v nekaterih krajih Sandžaka in Macedonije sestavili popolnoma nove imenike, v katere so sprejeli samo gotove pristaše svojih strank.

Srbski republikanci so se držali svojega sklepa in v nedeljo so imeli svoj shod v Zagrebu, ki je bil prav dobro obiskan. Govorniki so povdarjali, da je za jamstvo miru in razvoja na Balkanu potrebna zvezna republika vseh Jugoslovanov — tudi Bolgarov in razlagali so v koliko je vsaka republika boljša od vsake, četudi najboljše monarhije.

V Srbiji se je osnovala delavska stranka, ki hoče delavstvo organizirati in voditi v volilni boj. Delavci, ki so poprej volili komuniste, sedaj po razveljavljenju in prepovedi te stranke o socialnih demokratih nočejo prav nič slišati, če tudi bi jih vlada rada spravila v to stranko — ter si snujejo svojo delavsko stranko, ki je pa izpostavljena velikemu nasilju in pritisku.

V hrvatskem bloku je nastal spor radi mandatov. S frankovci ali takozvano stranko prava, ki je bila tretja v bloku, je Radič že itak skregan, sedaj se pa prepira z zajedničarji radi kandidatov v Dalmaciji. Zjednica zahteva enoten in skupen nastop Hrvatskega bloka, Radič pa hoče samostojno nastopiti s svojo stranko. Tudi slovenski republikanec dr. Novačan jo je polomil in prelomil z Radičem. Na njegov nedeljski sestanek ali shod v Celju bi moral priti tudi Radič. Ta pa ni prišel, temveč jo poslal neke svoje odposlance, ki so pozneje nastopili z zahtevo, naj bo Radič tudi nosilec liste na Štajerskem. Dr. Novačan pravi: Ne! To bom pa jaz! — in tako se je hrvatsko-slovenska republikanska zveza radi mandatov razbila.

ATENTAT NA ČESKEGA FINANČNEGA MINISTRA.

V petek dopoldne je oddal privatni uradnik Jožef Soupal dva revolverjska strela na finančnega ministra dr. Rašina, ko je ta stopil iz hiše ter hotel sesti v avtomobil, da se odpelje na delo v vladno palačo. Atentatorja so prijeli, on ni iz Prage, temveč iz Nem. Broda in prišel je v Prago z namenom, da ubije finančnega ministra kot predstavnika in prvaka češkega denarnega sveta. Minister dr. Rašin je nevarno ranjen na boku, pa upajo, da bo okreval.

FRANCIJA PROTI NEMČIJI.

Francozi hočejo sami iztirjati nemške vojne dolge in odškodnino. Devet divizij in veliki artilerijski park so spravili skupaj, da zasedejo ruhrsko ozemlje. Francijo podpira Italija in Belgija, ta celo s svojo soudeležbo pri zasedanju. V pondeljek so že začele prihajati francoske čete v Düsseldorf in mesto je izgledalo kakor ob začetku mobilizacije leta 1914. Francosko vojaštvo nasilno postopa ter rekvirira šole in stanovanja. Nemško prebivalstvo se mirno obnaša, vlada se sklicuje na mednarodna določila, zahteva mednarodno razsodišče, s Francijo pa namerava prekiniti vse diplomatske stike.

BOJAZELJNA GRŠKA.

Grška vlada je ustavila vsak tranzitni železniški promet v vse države z utemeljitvijo, da je to ukrenila radi ureditve njenih notranjih razmer. Vsekakor pa ustavev grškega tranzitnega prometa v zvezi z vojnim gibanjem in pošiljanjem grških čet v Tracijo in proti Carigradu. Grki menda želijo, da bi bili vnovič tepeni od Turkov.

TURŠKE ZADEVE.

V sled zloma pariške konference, ki je pokazala popolno nesoglasje med Anglijo in Francijo v zadevi vojnih odškodnin in tolmačenja verzajskega miru, so turški politiki postali še bolj neodjenljivi. Oni računajo namreč na to, da bo Francija Angliji povrnila s tem, da bo podpirala Turčijo na celi črti. Račun ni slab.

Naša zborovanja.

Shodi in tečaji Slovenske ljudske stranke v marib. okrožju. Tečaji za organizatorje in zaupnike naše SLS so se vršili: 3. januarja v Hočah (predavala Žebot in Sagaj), 4. januarja v Framu (Žebot in Sagaj), 5. jan. v Radvanju (Žebot in Vesenjaj). Volilni javni shodi so se vršili: 6. januarja predpoldne v Gornji Polskavi (Žebot), isti dan popoldne v Slivnici pri Mariboru (dr. Hohnjec, Žebot, Lešnik in Kolman), 7. jan. na Vurbergu (Vesenjak) in Sv. Petru nižje Maribora (Žebot). — Okrajni zbori zaupnikov so se vršili: 2. januarja v G. Radgoni, 3. jan. v Ljutomeru, 4. jan. v Ormožu, 9. jan. v Slov. Bistrici (dr. Hohnjec), 8. jan. v Ptuj in 10. jan. v Sv. Lenartu (Žebot). Povesod se opaža živahno razpoloženje naših organiziranih vrst.

Shod Kmetijske zveze na Vurberku je bila krasna manifestacija tamošnjih prebivalcev za slovensko kršćansko kmetstvo misel. Udeležba je bila izredno velika in shod je trajal nad dve uri. Govoril je prof. Vesenjak in dva domačina. Vsa čast možem, mladeničem, ženam in dekletom, kakor so Vurberčani in njihovi voditelji! Na shodu se je z navdušenjem sprejela zaupnica dr. Antonu Korošcu in vodstvu Slov. ljudske stranke.

Naše zborovanje v Slivnici pri Mariboru. Skoraj bi ne verjel, kako se izpreminja svet! Pred dvema leti nas je bilo večina Slivničanov se vkrčalo v zeleno in rdečo barko, pa saj ni bilo čudno! Kaj vse sta nam obljudila kričavi Drogen in Kisovar, mi smo njima žali bog šli na lim. Danes prebridko občutimo vsi, kam so nas pripeljali ti škriči, danes se zavedamo, kaj je pomenila takrat hreščeta harmonika po njih shodih, da lušno

je bilo takrat, toda ne dolgo! Začeli so nas knaži tako stiskati in gultiti, da smo se tudi Slivničani vprašali: Ali je to sedaj tisti raj, ki sta ga nam slikala zeleni Drogen in rdeči Kisovar? Ne, stokrat ne, natančno so nas! Da pa izvmemo kaj več, kako so se ti lažnjivi borili v teh dveh letih za našo «staro kmetisko pravdo», povabili smo na dan Sv. Treh Kraljev gg. poslanca dr. Hohnjeca in Žebota, da nam poročata o vzrokih današnjih žalostnih razmer. V nabit polni dvorani Faležove gostilne je govoril najprej dr. Hohnjec o političnem položaju, o pomenu avtonomije za vse pokrajine in o pripravah za nove volitve, g. Žebot pa nam je orisal splošni gospodarski položaj, kako so naši dosedanji krmarji države (demokrati, samostojneži) najemali vedno nova posojila, pa so vse zopet «pognali», ničesar pa pametnega ukrenili. Da sta oba govornika govorila vsem zborovalcem z dna srca, pričalo je glasno pritrdjevanje vseh navzočih. Shod je zelo spretno vodil g. Stefan Falež iz Orehove vasi, govorila sta tudi gg. Lešnik iz Framu in Kolman iz Slivnice. Prosim, gg. poslance SLS, da pridejo še večkrat k nam, saj bo nasledaj Slivnica pokazala v dejanju, da je vsa v taboru naše stare SLS. K nam pa naj ne hodijo več kakšni krivi preroki bodisi spet prefarbane zelene ali rdeče firme, ker smo dobili od njih samih taka očala, da malo bolje vidimo, kakor pa pred zadnjimi volitvami.

Zbor zaupnikov SLS za sodni okraj Ptuj se je izvršil dne 8. januarja v Ptuj. Zboru je predsedoval načelnik okrajne strankine organizacije g. Miha Brenčič. Najprej se je vršil občni zbor in volitev novega načelnika. Odbor sestoji iz najuglednejših mož celega okraja. Zastopane so vse župnije. Za načelnika je bil na splošno zahtevo zopet izbran g. Miha Brenčič. Nato je poročal poslanec g. Žebot o položaju in predpripravi za volitve. Razprave so se udeleževali prav živahno zastopniki iz vseh delov okraja. Zbor je trajal tri ure. Zaupniki so zbrali na predlog g. Raša iz Vurberga 1332 K za okrajni volilni sklad.

Zetale pri Rogatcu. V nedeljo, dne 7. jan. po našem opraviilu je imel pri nas g. poslanec Dav. Krajnc shod SLS, ki je bil izvanredno dobro obiskan. Gospod poslanec je v dvehurnem govoru pojasnil delo naših in nasprotnih poslancev v parlamentu. Ljudstvo je pazno poslušalo govornika in obsodilo Samostojno stranko, ki je pri volitvah drugače govorila, kot pozneje delala in tisti, ki so zadnjič z nasprotniki volili, so zdaj, ko so spoznali izdajstvo samostojnežev, navdušeni za KZ, ki edina dela za blagor ljudstva. Sprejelo se je tudi več resolucij. Nasprotoval ni nikdo. Na koncu se je vršil občni zbor izobraževalnega društva, kjer je poslanec razložil pomen izobrazbe duha in srca. Ljudstvo se je razšlo po končanem zborovanju navdušeno za naše ideje. Ta shod je pokazal, da tudi v Zetalah ni mesta za naše nasprotnike.

Kostrivnica. Pri nas se je vršil dne 6. januarja shod SLS. Poročat je prišel poslanec Dav. Krajnc, ki je v poldrugournem govoru podal politični položaj in del političnih strank v parlamentu in dokazal, da je edina rešitev iz današnjega položaja naša avtonomija. Ljudstvo je z zanimanjem poslušalo izvajanja govornika in nazadnje izreklo popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in njegovemu načelniku in ogorčeno obsodilo izdajsko politiko samostojnih in soc. demokratov. Pokazal je ta shod, da je cela župnija Kostrivnica v taboru KZ in bo šla pri prihodnjih volitvah v boj za katoliško stranko in njeno zmago.

Smihel nad Mozirjem. Na dan sv. Treh Kraljev se je vršil pri nas shod, katerega so se udeležili po večini vsi farani, bile so pa tudi mnogobrojno zastopane gospodinjice in naša vrla dekleta. Shodu je predsedoval in ga spretno vodil naš neumorno delavni župan gosp. Strucelj. Poslanec Pušenjak je obširno govoril o delovanju narodne skupščine, razpravljal o najvažnejših gospodarskih vprašanjih, ter pojasnil delo vladnih strank. Na koncu je pozival navzoče k slogi in skupnemu nastopu pri volitvah. Navzoči so odobraval izvajanja poslanca in izrekli zaupnico poslancem Jugoslovanskega kluba. Shod je jasno pokazal, da naša župnija ni v taboru samostojnežev, kakor bi to radi videli nekateri liberalci.

Iz protikmetске politike.

Drogen kot politični Pavliha. Samostojni poslanec Drogen hoče v javnosti veljati za političnega šaljivca. Predno ga je Samostojna stranka določila za nosilca samostojne liste za okrožje Maribor-Celje, je poslancu dr. Kukovcu pisal pismo v katerem goreče zagovarja zvezo vseh naprednjakov-liberalcev, to je: samostojnežev, demokratov, narodnih socialcev. Brez te zveze bo cela Spodnja Štajerska postala last takozvanih klerikalcev. Takrat je Drogen upal, da postane nosilec liste vseh zvezanih liberalcev. Pa mu je pri tem stremljenju stopil na pot dr. Kukovec, ki je tudi hotel biti nosilec skupne liberalne liste. Nato se je Drogenikova gorečnost za skupni nastop vseh liberalcev jako ohladila. Ko je bil potem na sestanku samostojnih poglavarjev določen za nosilca liste Samostojne stranke na Spod. Štajerskem, je v posebnem pismu, poslanem «Slov. Narodu», izjavil, da je z dr. Kukovcem napravil samo šalo ter da se veseli, da mu je ta šala tako dobro uspela. Drogenik se torej svetu predstavlja v vlogi šaljivega političnega Pavlihe. No, z dr. Kukovca je lahko norce briti, s kmetijskih volilcev pa Drogenik ne bo več norcev bril. Politični Pavliha Drogenik, ki poleg žganja tudi prodaja slovensko kmetstvo ljudstvu, je dosegel svojo vlogo. On slovenskega kmeta ne bo več vodil za nos.

Samostojna lovi naše moške za kandidate. Gospod Thalerju v St. Ilju je vodstvo SKS v Mariboru pisalo

ljubeznjivo pismo, v katerem mu ponujajo kandidaturu za okraj Maribor. Gospod Thaler je kot pristaš naše stranke pismo vtaknil v žep in se Samostojni za snubitev še zahvalil ni. Kaj ne, kako robati so naši somišljeniki? Pravijo, da je Mermolja minula vsa korajža še kedaj kandidirati na Slov. Štajerskem.

«40.000 volilcev imam za seboj», tako se je hvalil znani samostojni general Mermolja v neki gostilni. Ko bo mimo nas 18. marc, bomo vprašali Mermolja, kje je pozabil 30.000 glasov. Mermolja je upal, da bo postal štajerski Napoleon, a moral bo z marsikaterim ošabnežem priznati: Sreča je opotečal!

Mariborski liberalni advokat dr. Kukovec bi rad na ta način prišel do mandata, da se sramuje imena svoje stranke. V Prekmurju lovi v svoje mreže Prekmurce, v Celju obrtnike, a nikjer si ne upa s pravo barvo na dan. To je sramota za stranko, ki jo zastopa dr. Kukovec. Zakaj se liberalci na eni strani lovijo za evangelijarje, na drugi za obrtnike, na tretji za uradnike? Ker bi radi dr. Kukovcu oteli poslanski mandat. Pod čisto firmo demokratske stranke ne gre več. Rayno dr. Kukovec in dr. Žerjav sta nas Slovence kot voditelja demokratske stranke vkovala v pogubonosni centralizem, sta sedela tam, kjer se je zapravljalo milijarde davčnega denarja. To je stranka, ki je glavni krivec pogina ljudskega in državnega blagostanja. Kmeta so uničili z neznosnimi davki, delavca z grozno draginjo, železnikarje in državne nastavljenice ter invalide so vlekli dve leti za nos. In sedaj bi ta dr. Kukovec še rad glasove ubogega ljudstva!

Tudi narodnih socialistov nočejo! Iz okolice Ptuj nam poročajo, da so začeli nekateri narodni socialisti z agitacijo v okolici, toda župani in ugledni možje so jih uljudno, pa odločno zavrili. Je tudi popolnoma prav tako! Kaj je ta stranka storila za katerikoli stan, ne vesta povedati niti njena edina dva poslanca Deržič in Brandtner, ki sta se potikala po Beogradu in po parlamentu, kakor dva zapuščena in negodna piščanca po dvorišču. Slovensko ljudstvo mora enotno v Slovenski ljudski stranki Beogradu in svetu povedati, da hoče živeti in se gospodarsko razvijati. Cepljenje v tako brezpomembne male stranke škoduje in prinaša nesrečo.

Drava v ptujskem okraju trga vedno več rodovitne zemlje, posebno v St. Janžu, Sv. Marku in Stojncih. Samostojni Pucelj je bil dve leti minister za vodo, a ni prav ničesar storil, da bi se posestniki ob Dravi varovali pred škodo. Ali še kdo veruje v «samostojno» vero?

Novo razmetavanje davčnega denarja. Novi veliki župani imajo pač čast in plače, nimajo pa še svojih uradov in dela. Sedaj jim je vlada dala avtomobile, da se vsaj lahko vozijo na agitacijo na državne stroške. Računajmo po enega šoferja, bencin, gumi in poprava, dobimo najmanj 200.000 K vsak avtomobil na leto. Seveda tudi nov avtomobil stane najmanj 600.000 do 1 milijon kron. Davkoplačevalci, ali ste zadovoljni s takšnim gospodarstvom?! Ako ste, le volite demokrate, radikale in samostojne! Če pa niste, pa se združite za pošteno gospodarstvo, ki ga hoče Slov. ljudska stranka.

Tedenske novice.

Volilnih shodov in sestankov volilcev ni treba natanjati politični oblasti. Samo shode pod milim nebom je treba javiti oblasti. Plakati za volilne shode so koleka prosti.

Mnogo naših fantov-volilcev so vpoklicali s 15. januarjem k orožni vajam. Povdarjamo, da sme vojaška oblast k orožni vaji klicati doslužene vojsake samo za en mesec dni. Na vsak način pa morajo vpoklicanci najpozneje 14 dni pred volitvami biti odpuščeni, da bodo lahko vršili svojo volilno dolžnost.

Zadružni tečaj, prirejen od štajerskega pododbora Zadružne zveze v Ljubljani, se je vršil v Mariboru od 8. do 12. januarja. Vodil ga je g. revizor Barle. Poleg Barleta je tudi imel predavanja poslanec dr. Hohnjec. Na tečaju je bilo zastopanih 11 posojilnic po 20 udeležencev iz cele Štajerske, ki so vestno in z zanimanjem sledili predavanjem in praktičnemu poduku.

Neizprosna smrtna roka nam je ugrabila dne 5. t. m. celjskega stavbenika, g. Ferdinanda Gologranc. Blagopokojni je bil vedno zvest naš pristaš, znan daleč na okrog kot stavbenik, ki je pozidal tudi več cerkev. V nedeljo popoldne se je vršil ob velikanski udeležbi občinstva pogreb g. Gologrance iz hiše žalosti v Gaberju pri Celju na okoliško pokopališče. Obilna udeležba ljudskih množic pri pogrebu je pričala, kako je bil rajni priljubljen pri vseh slojih. Ob grobu se je poslovil od rajnega župana okoliške občine g. Hrastnik. Našemu zvestemu pristašu svetila večna luč, žalujoči rodbini pa naše sožalje!

Iz potne torbe. Ako se človek odloči, da gre malo od hiše in si gre malo svet ogledat, vidi in sliši marsikaj. Vidi in sliši veliko slabega, včasih pa tudi kaj koristnega. To pa, kar človek vidi in sliši, je pa za človeško življenje včasih zelo važno. Ena tako važnost vam hočem danes popisati: Ko sem zadnjič imel opravka v mestu, naletim na tistega slovečega g. Žnuderla, ki se je pogovarjal z enim mi znanim gospodom. Pogovor je nanesel na odlok vlade, ki prepoveduje samorožne trite (Selbstträger) vzgajati ali saditi, in da morajo biti vse tritnice pod nadzorstvom. Gospod Žnuderl je pa k temu pogovoru izjavil, da gospod minister Pucelj ne razumeva teh razmer in da on sploh ne ve nič o vinogradništvu. Gospod Žnuderl, rad verjamem, da mesar ne sodi za vinogradnika, še manj pa za ministra poljoprivrede. Kdo se je najbolj potegoval in priganjal za samostojni voz? Ali ne gospod Konrad? Ali niste ve-

deli, da pri samostojnem vozu so večinoma mesarji, krčmarji, mešetarji in še enaki? Kozel ne sodi za vrtnarjal. Zato bi morali vedeti, da g. Pucelj ni za ministr. Da, da, gosp. Žnuderl, vam ni bil mar blagor ljudstva, vam je bilo le za lasten žep. Povem vam pa javno, da kakor niste osrečili vseh tistih, ki so 28. novembra oddali svoje kroglice v samostojno žrelo, — ravno tako ne boste osrečili narodnih socialistov. Kakor ste se pehali za samostojne le iz dobičkarije, enako delate sedaj pri narodnih socialistih. Vam, dragi bralci «Slov. Gospodarja» povem javno, da ako boste slušali take baže ljudi, ki so vse drugo, samo pravičnost in poštenost ter odkritosrčnost jim manjka, ne boste srečni nikdar! Volitve se bližajo, prišli bodo ljudje, katerih preteklost vam bo morebiti znana, ako pa vam ni znana, vseeno pokažite vrata takim sitnežem, kajti temu ljudem je mar le lastni žep. Ako si želite boljše bodočnost zagotoviti, potem se oprijmite krščanskih načel, katera zastopa Slov. ljudska stranka ozir. Kmetska zveza. Sedaj je treba s takimi ljudmi obračunati, pozneje tavanje nič ne pomaga. Pouka za slabe volitve imate, mislim dovolj. Prišli bodo zopet razni priganjaci od raznih strank in lovili vaše glasove, da bi potem zopet lahko izzemali iz vaših žepov težko priborjeni denar. Vi pa slušajte poštene moze in svojo vest, ki vam pravi: «Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo»!

Mali obmejni promet. Na vprašanje našega somišljenika iz Ptuja odgovarjam, da je dovoljeno vzeti čez mejo 3000 D na mesec samo prebivalstvu v 10 km obmejnem pasu v takozvanem malem obmejnem prometu. Ostalo potujoče občinstvo iz Jugoslavije v Avstrijo sme vzeti seboj samo 1000 D pri vsakokratnem prekočenju meje. Za nadaljna pojasnila sem vedno na razpolago. — Franjo Žebot.

Sprememba voznega reda na progi Maribor—Ljutomer. Od 8. jan. 1923 dalje vozita na progi Maribor glavni kolodvor—Spielfeld-Strass (Ljutomer) mesto dosedanjih vlakov št. 72 in 76 (odhod iz Maribora ob 6. uri 38 minut in ob 17. uri 15 min.) vlaka št. 72a in 75a. Vlak 72a. Odhod iz Maribora ob 6. uri 18 minut, prihod v Pesnico ob 6. uri 27 minut, odhod iz Pesnice ob 6. uri 28 minut, prihod v St. Ilj ob 6. uri 39 minut, odhod iz St. Ilja ob 7. uri 1 minuta. Vlak 75a: Odhod iz Maribora ob 16. uri 45 minut, prihod v Pesnico ob 16. uri 55 minut, odhod iz Pesnice ob 16. uri 56 minut, prihod v St. Ilj ob 17. uri 8 minut, odhod iz St. Ilja ob 17. uri 28 minut, prihod v Spielfeld-Strass ob 17. uri 36 minut.

Vpoklic rekrutov. Rekruti, rojeni leta 1902 in starejši, kateri še niso služili v stalnem kadru, bodo vpoklicani na odsluženje njih kadrovskega roka v sledečih terminih: Dne 5. februarja 1923 oni rekruti, kateri so določeni za artilerijo, konjenico, konjenico kr. garde, marveno bolnico, remontski depo, vozarski eskadron, neboraki bataljon in bolničarsko četo. Dne 20. februarja 1923 oni rekruti, kateri so določeni za pešadijsko gardo, pešadijo (približno 500 mož), vazduhoplovce, pionirski bataljon, pontonirski bataljon in telegrafsko četo. Ostali del pešadije bo vpoklican pozneje, termin še ni znan. Ratna mornarica bo vpoklicana deloma koncem meseca marca 1923, deloma meseca oktobra 1923. Dne 15. aprila oni rekruti, kateri so določeni za avtomobiliste. Železnikarji bodo vpoklicani deloma 15. julija, deloma 15. oktobra 1923. Rekruti, kateri bodo vpoklicani v zimskem času, naj se topla oblečejo.

Smrt pod lokomotivo. Dne 6. t. m. dopoldne se je vrgele kočijaž ravnatelja Narodne banke v Mariboru na tiru pred vojaškim skladiščem pod lokomotivo, ki ga je razmesarila prav na drobne kosce, ki so ležali še drugega dne ob obeh straneh železniškega tira. Mož je bil oženjen in je služil kot kočijaž pet let v isti službi. Vzrok samomora ni znan.

Elektrika usmrtila deklico. Pri elektrarni na Fali je močan vihar te dni prekučnil lesene stebre za luč pri delavskih hišah. Hčerka železnikarja Weberja se je dne 31. m. m. napotila k sosednim otrokom ter se med potjo dotaknila na tleh ležeče žice s polnim električnim tokom. Bila je takoj mrtva. Mati, ki je prihitela, hoteč otroka rešiti, bi bila sama skoro postala žrtev električnega toka, da je niso previdni delavci rešili gotove smrti. Otroka so z desko odstranili od smrtonosne električne žice.

Žalostne novice od Sv. Marka niže Ptuja. Na starega leta dan zvečer po večni luči je uničil ogenj v vasi Prvenci gospodarska poslopja posestnikom: vdovi Mariji Strelec, Francu Zelenik in Janezu Zemljarič. Začelo je goreti gospodarsko poslopje Marije Strelec in veter je ogenj zagnal tudi na naslednja poslopja. Imenovanim so popolnoma pogorela gospodarska poslopja z vso krmo in slamo, zgoreli so tudi vozovi in drugo orodje. Zaradi nastale vročine in ker se je pri suhem vremenu ogenj zelo naglo širil — poslopja so stala blizu skupaj — se ni dalo skoraj nič rešiti. Oni, ki so skušali kaj rešiti, so dobili hude opekline. Živina se je še rešila, a lastniki so morali koj drugo jutro prositi radodarna srca, da so darovala krmo in slamo. Kako je ogenj nastal, se še ni moglo dognati, a sluti se in govori, da je požara kriva cigareta. Tudi za Novo leto imamo žalosten dogodek poročati. Na Novega leta dan so se zbrali nekateri fantje pri Janezu Smigoc v Stojncih; napravili so domačo veselico, pili pozno v noč in pri tem jim je alkohol seveda mozgane močno razvnel. Po polnoci so se začeli razhajati; razburjeni od zavžite pijače so se zunaj začeli prepirati in pri tem je Janez Smigoc z vojaško puško, kateri je večji del cevi odpilil, da se je dala skriti pod obleko, ustrelil ravno v srce Markota Zorec, ki je bil pri priči mrtev. Ustreljenega so sodnijsko raztelesili in navzoč je moral biti tudi aretirani zločinec. Glejte žalostne posledice bezmernega uživanja al-

kohola! Ali bi ne bilo bolje denar, ki se je izdal za pijačo, obrniti za kaj boljšega in trajnega?

Gibanje organizacij v Vurbergu. V dveh dneh smo imeli kar štiri zborovanja. Na Kraljevo po sv. maši je imela tukajšnja skupina Jugoslovanske strokovne zveze. Tajnik iz Ljutomerja je navduševal navzoče za organizacijo. Skupina pod vodstvom g. Geča prav pridno napreduje. Bog ji daj obilo uspeha. Isti dan popoldne je imelo občni zbor gospodarsko izobraževalno društvo. V preteklem letu smo imeli štiri predstave, katere so prinesle društvu lepe denarce. Zato smo kupili mnogo knjig, katerih je zdaj 548. V preteklem letu smo jih prečitali okrog 700; letos bomo napredovali, ker je pristopilo nekaj udov in smo prva dva dni izposodili 72 knjig. Tudi več predstav hočemo letos prirediti. — V nedeljo, po sv. maši smo imeli politično zborovanje. Bila je nabito polna soba stare šole in še zunaj je stalo veliko ljudi. Poročal je g. profesor Vesenjaj v dvehurnem govoru in je natančno opisal politični položaj. Ljudstvo je bilo navdušeno in je z veliko pozornostjo poslušalo zanimiva izvajanja. Samostojnežev je bilo pri nas že precej malo, zdaj pa jih ni več, ker jih je suša vzela. Zborovanje je spretno vodil okrajni načelnik Kmetske zveze gospod Iv. Rašl. Popoldne istega dne smo pa imeli občni zbor Dekl. Marijine družbe. Zopet je bila soba nabito polna. Naredili smo načrt za letošnje leto ter si izbrali novo vodstvo požrtvovalnih mladih deklet; izvolili smo tudi več odsekov, da bo delovanje tem bolj živahno. V nedeljo bodo pa zborovali fantje. Tako se gibljemo dobro po slovensko na nekdanjem nemškem Vurbergu.

Prireditve naše vzorne mladine v Središču. Dokaj lepih prireditev so že priredile kat. mladinske organizacije v Središču, a s slavnostno otvoritvijo Krekove dvorane in Ljudskega odra na Kraljevo so dosegle pravi triumf. Obsejni prostori Društvenega doma so bili prenapolnjeni. Ogromna udeležba je jasen dokaz, kako se je vsa bližnja in daljna javnost zanimala za našo stvar. Po krepkem pozdravu predsednika društva, č. gospoda kaplana je naš izborni deklamator g. Tone Spešič dovršeno prednašal prolog «K otvoritvi Krekove dvorane». Za njim je kar presenetil občinstvo govornik P. Valerijan Učak iz Ljubljane, ki je v tehtnih besedah dokazoval, kaj zmora moč organizirane, inteligentne, to je nadarjene kmetske mladine, če je ista trdna v katoliških načelih. Izrečno je povdarjal, da so naši Društveni domovi «šola prosvete», zakaj šole, ki nam jih danes daje država, nikakor ne zadostujejo. Za svoja izvajanja je žel burno odobravanje. Dr. Krekova igra «Turški križ» in zaključna slika: «Poklonitev mladine dr. Kreku» je v krasni sceneriji novega Ljudskega odra nad vse pričakovanje dobro izpadla, kljub temu, da so bile vse igralske moči zaposlene že precej časa pri delu gled. odra, čegar delo je prevzel brezplačno neumorno delujoči član društva Hriberšek. S ponosom lahke zre katoliško ljudstvo središke župnije na sadove svojega dela, kjer se bo s pomočjo požrtvovalnih voditeljev našega ljudstva vzgajala značajna mladina v duhu nesmrtnega dr. Kreka, katerega spominu je bila posvečena ta prva prireditve. Bog živi!

Iz Radenc, ali pa skrb vlade za zdravstvo našega naroda. Čitali smo v časopisih, da imamo v Ljubljani zdravstveni odsek za Slovenijo in v Beogradu celo ministra za narodno zdravje, ki oba konkurirata v izdajanju vseh mogočih odredb v blagor ljudskega zdravja, smo pa žalibog primorani dvomiti o dobri volji tako ministra, kakor tudi zdravstvenega odseka in oblasti, ki jim je naloga skrbeti za ljudski blagor. Pa mi smo dobri in potrpežljivi ljudje in nikakor ne bomo trdili, da igra pri tem vlogo samo pomanjkanje dobre volje, čisto lahko je temu vzrok tudi popolna nezmožnost merodajnih ljudi, ali pa tudi brezplachnost istih, ki si mislijo: Meni gre dobro, drugi pa naj žrejo moje naredbe! Evo slučaja, ki potrjuje to trditev. Ni še dolgo, kar se je preselil od nas na Češko naš prejšnji okr. zdravnik dr. Dostal. Na njegovo mesto je bil imenovan dr. Sedlaček, ki si je znal pridobiti v kratkem času bivanja med nami spoštovanje in naklonjenost vseh, ki imajo vsaj malo poštenosti in ki ne mislijo vedno in povsodi na mater Germanijo in na Heil Volkswehr! Tak človek, ki mu je naš dr. Sedlaček trn v peti, je g. Willtschnigg (strašno slovansko ime!), ravnatelj kem. tovarne v Hrastniku, posestnik zdravilišča v Radencih, posestnik hiše v Radencih, v koji je bila prej pošta in pozneje dr. Dostal, bodoči tast g. medicina Höhna, ki bi rad v nekaj letih popravil ude našim Prekom in kojega največji užitek je bil kot Volkswehroffizier — streljati na Koroškem na slovensko dvonožno divjačino, oni g. Willtschnigg, ki ima mogočnega protektorja v osebi narodnega poslanca, ki ne bi nikdar sprejel vina- rja iz proletarskega žepa, ker mu je proletarski blagor evangelij, oni g. Willtschnigg, ki je iz krščanske ljubezni do svojega bližnjega izpremenil prej omenjeno staro pošto v podrtijo, v kakoršno ne bi zaprl pošten kristjan niti svojih svinj. Mislimo, da je g. Willtschnigg dovolj karakteriziran in da lahko opišemo sedaj naš slučaj. Kakor smo že omenili, je bil dr. Sedlaček imenovan kot okrajni in šolski zdravnik za naš okraj in okrajno glavarstvo je nakazalo stanovanje v hiši g. Willtschnigga, v koji je stanoval prej dr. Dostal in kjer je imel isti tudi ordinacijsko sobo in lekarno. To imenovanje pa ni bilo po godu g. Willtschniggu, ki je dalekoviden možak in ki že sedaj skrbi za svojega bodočega zeta. Seveda bi bilo zelo lepo, če bi bil v nekaj letih po končanih študijah (ali pa že tudi prej po zaslugi vsegamogočnega protektorja, narodnega poslanca) g. Werner Höhn okrajni zdravnik. Še lepše bi pa bilo, če bi vzdrževal Volkswehr na jugoslovanskih tleh in z jugoslovanskim denarjem svojega eksponenta. Tako si je mislil g. Willtschnigg in poskusil je onemogo-

čiti bivanje našemu g. dr. Sedlačku v Radencih. V to svrhu je nudil pomoč že prej omenjeni narodni poslanec, ki je nesel rekurz radi stanovanja v Ljubljano. g. Willschnigg pa je kratkoma pokvaril svojo hišo. Iztrgati je dal pode iz vseh sob, razen dveh, podreti je dal peči in štedilnik in hotel je onemogočiti bivanje g. dr. Sedlačka v njegovi hiši in tudi v Radencih. Kaj to njega briga, če pogine od mraza občepriljubljen g. zdravnik, njegova žena in dva nedolžna otročka. Pa g. Willschnigg je delal račun brez krčmarja, ker mi še nismo pozabili, kakega mišljenja je bil in še je gospod Willschnigg, mi še nismo pozabili, da je g. Werner Höhn streljal z užitkom na slovenske fante in ker mi še nismo pozabili naukov, ki so nam jih dajali naši učitelji, pripadniki Herren- in Kulturvolka, ki so s palicami in z vsem mogočim orodjem uveljavili svoj «Faustrecht». G. Werner Höhn naj samo pride in g. Willschnigg naj nas enkrat obišče in uvidela bodeta oba, da smo vredni učenci svojih učiteljev. Oblasti in g. vsegamočni narodni poslanec pa si naj pripišejo neljube morebitne posledice na račun svoje zločinske zanikarnosti in nezmožnosti.

Na agitacijo za naše liste! Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. nam poročajo: Novo leto je minulo, čas, v katerem se zopet moramo spomniti naših prijateljev, katoliških listov, med njimi seveda v prvi vrsti našega starega, priljubljenega zagovornika in borilca «Slov. Gospodarja». Ravno «Slov. Gospodar» je oni neustrašeni branitelj in kritik, kateri neusmiljeno in ostro biča sedanjo korupcijsko, velekapitalistično vladno politiko ter nam kaže pot in daje smernice, katerih se moramo držati, da bomo rešeni sedanjega režima in samostojno-demokratskih stiskačev. On nas bodri na delo za skupno stvar, on nas poučuje v gospodarskem in političnem oziru, in je tisti, ki oznanja krščansko ljubezen. Zatorej šentlovrenčani, oklenite se ga, naročite si neustrašenega borca za kmetijske koristi, našega starega, zvestega tovariša «Slov. Gospodarja». Torej na delo za blagostanje in dobrobit slovenskega naroda in lepšo bodočnost naše slovenske domovine. Dekleta, šentlovrenčanke, ki ste včasih bile spretnе agitatorice, vzemite si za vzgled dekleta bradlovške župnije, kjer je 596 naših listov, ter storite tudi ve tako, ker z agitacijo za naše katoliške liste, predvsem za «Slov. Gospodarja», boste koristile naši slovenski samostojnosti! Bog živí!

Umestna prepoved za pustni čas. Od Sv. Bolfenka v Slov. gor. nam poročajo: Zelo umestno in za pustni čas prav potrebno oznanilo je slišala naša mladina zadnjo nedeljo pred cerkvijo: vsa tri županstva so na podlagi zakona o občinskih samoupravi in o občinskih taksih prepovedala vse javne plesne v gostilnah in v zasebnih hišah brez občinskega dovoljenja; gospodarjem pa, ki bi kljub prepovedi dopustili plesanje v svojih prostorih, se žuga s kaznijo od 100 do 200 dinarjev v korist občinske blagajne. Vsi trezno misleči občani so gg. županom za odločne besede iz srca hvaležni. Ravno v pustnem času se je mladina — vmes pa seveda tudi stari noreci in prismojene babure — zbirala v gotovih, zakotnih hišah in je tam rajala pozno v noč. Godca so seveda sami plačali, zbirali tudi za luč, snžili pozneje sami sobo, samo da so se smeli shajati. No, zdaj si bo menda vsak gospodar dobro premislil, predno bo dovolil ples v svoji hiši. 200 dinarjev se ne pobere kar tako na cesti. Godci pa lahko obesimo svoje harmonike v dimnik, da jim ne spletnijo. Zdaj bomo vsaj mirno spali. Drugi gospodje župani pa naj nas vrlo posnemajo!

Šola nam je sveta! Poročilo od Sv. Barbare v Halozah. V zadnjem času je prinesel «Slovenski Gospodar» že več novic od Sv. Barbare. Učinkovale so! Kar se je pisalo o g. županu, je bila bolj pomota in jo je treba popraviti. Prav pa je, da se začne vendar enkrat krtačiti našega dičnega šolskega vodjo. Bog odpusti nerodnost onemu, ki ga je posadil na to mesto! — Razpisano je sedaj nadučiteljsko mesto. Ni izključeno, da ga kljub svoji nezmožnosti dobi, in kaj potem? Pes organist in tužna nam majka! Mi Barbarčani se bomo seveda protivili, a kaj zmoremo pri današnjem razmerah! Ti pa, «Slov. Gospodar», si kot častnik našega ljudstva pokliči, da zastaviš svoje moči za dobro stvar in v tebe stavimo naše upe. Šola nam je sveta!

Novice od Sv. Urbana pri Ptuj. Viničar na Rodovljaku je moral zadnje dni minulega meseca zaklati kravo, za katero je dal 10.000 K, a za meso je izkupil borih 4000 K. — Pred kratkim so urbanski orožniki prijeli ptiča brez perja, ki si je prisvojil par tisoč kron iz župnikove blagajne. — Na Štefanovo je bilo v naši cerkvi prodanih osem sedežev za okroglo 90.000 kron. Najdražji ženski sedež so nagnali na 20.000 K. Denar za izlicitirane sedeže se bo uporabil kot plačilo za nove zvonove.

Požar iz maščevanja. (Poročilo iz Ormoža). Preteklo nedeljo zvečer je izbruhnil v občini Frankovci pri županu Ivanušu ogenj. Zgorel je stari hlev, škedenj, vozovi, samo enega lahkega se je dalo rešiti, rezalni stroj, okoli 12 vozov slame in nekaj vozov krme, mnogo desk, stavbenega lesa in gospodarskega orodja. Škoda je nad 50.000 D. Še v noči so našli pri hiši na tleh pismo, pisano v vsakem oziru zelo slab, iz katerega se doznava, da je bil ogenj podtaknjen, in v katerem se obeta enak «obisk» še nekaterim drugim posvetnikom, kakor Prapotniku, Zidariču. Gre torej za zločinstvo in ni izključeno, celo zelo verjetno, da gre tu za politično maščevanje, ki sega par let nazaj. Vsi pošteni ljudje želijo, da bi se orožništvo, ki ves čas pridno dela in poizveduje, posrečilo, zločinstvu priti na sled. Vsa čast pa občanom in prijateljem, ki so koj prvi dan po nesreči vrlemu Ivanušu ponudili in pripeljali več vozov slame.

Meščanska šola v Ormožu. Po trimesečni zamudi se je v pondeljek, dne 8. t. m., s sv. mašo tukaj otvoril prvi razred meščanske šole, za katero se je ormoška občina že dalje časa potegovala. Priglasilo se je 44 otrok, na polovico fantkov, na polovico deklic. Ravnatelj je imenovan g. Prijatelj, ki je dozdaj deloval na mariborskem učiteljsku. Razen ravnatelja je imenovan za strokovnega učitelja g. Rozina, dozdaj učitelj na 6-razredni šoli v Ormožu.

Novi zvonovi. Iz Ormoža poročajo: Na praznik sv. Treh kraljev popoldan so peljali skozi Ormož na zvonci in smrečjem okinčanih vozovih tri od ljubljanske zvonovljarne skrbno in čedno izdelane zvonove za faro sv. Miklavža. Bil je nekak slovesen sprevoz. Na čelu je jездilo deset jezdecov. Za njimi se je peljala svetinjska godba. Potem dva voza z zvonovi in devicami. Nazadnje je sledilo več vozov z botri, ključarji in drugimi gosti. Pri cerkvi se je sprevoz zaradi fotografiranja ustavil. Splošno se je govorilo: kedaj pa dobimo mi v Ormožu zvonove?

Zgorelo 25 polovnjakov vina. Gornjeradgonski kavarinar Janko Čirič je kupil pred meseci v Murščaku viničarijo, ki je pa postala te dni žrtev požara, katerega vzrok še ni dognan. Pogorela je cela viničarija z imetjem viničarja, vsi sodi in 25 polovnjakov letošnjega vina je uničenih.

Novi zvonovi v Leskovcu. Celo leto ni bilo nič veselih novic! Novo leto pa so nam zazvonili novi bronasti zvonovi iz Ljubljane. Največji: «Kraljica miru» tehta 559,5 kg, najmanjši: «Sv. Mihael» pa 261 kg. V družbi s starim, ki tehta 260 kg, so nam peli tako mile, da so nam solze veselja zalivale oči. Umljivo, da je bil sprejem 30. decembra 1922 v Ptuj in doma nad vse sijajen. Škoda samo, da vsled dolgega čakanja, skoro dveh let ni bilo več med nami: Jožefa Zemljčič (umrl 25. junija 1922), Jožefa Habjanič (umrl 2. marca 1922), Neže Kozel (umrl 18. marca 1922), Julijane Vindiš (umrla 3. maja 1922). Oba moža sta se trudila s pobiranjem, drugi dve bi pozdravile nove zvonove z lepim glasom kot bivše cerkvene pevke. Gotovo se v nebesih z nami veselijo pa nam kličejo: Poslušajte Marijo, Kraljico miru! dokler ste zdravi, kadar vas vabi k molitvi, k službi božji, k zvestobi do sv. cerkve, kadar vas svari pred grehom in lahko ste uverjeni, da vam bo «Sv. Mihael» enkrat prinesel v hišo veseli glas: «Gospod prihaja v sv. Popotniki v zagotovilo in poročilo zveličanja». — «Srčno pozdravljeni novi zvonovi! Poslušajte naj vas še pozni rodovi!

Zalostne vesti. Od Sv. Križa pri Rog. Slatini. Dne 3. januarja t. l. se je v Negenju smrtno ponesrečil delavec Franc Konec pri rigolanju vinograda g. Janeza Prah. Ker je skalovit svet, zato sta s tovarišem navrtala in nabasala s smodnikom skalo, pri eksploziji ga je vrglo v zrak in padel je mrtev z razbito glavo na tla. Bil je priden delavec in zapušča ženo z več malimi otroci. Hudo je prizadeta žena zato, ker je mož s svojim delom preživljal družino. — Dne 8. t. m. je zatisnil blage oči Blaž Perkovič, mož, ki je bil neumorno delaven; bil je 25 let odbornik Posojilnice v Slatini in soustanovitelj tega zavoda. Tudi za časa slatinske nemškutarije bivše slatinske občine, dokler je bila združena z okoliško, je bil večletni odbornik. Stal je v boju proti nemškutarstvu vedno na naši slovenski strani. Bil je tudi odločno veren kristjan, kar pričajo njegovi sinovi in hčerka, ki se dobro držijo očetova katoliške vzgoje, so dobri gospodarji, vneti kristjani in bojovníki za našo katoliško stvar.

Mozirski kolofokterji. Vsled naše notice v «Straži» radi občnega zbora Sokolov v Mozirju so napredne sile bile opozorjene, da lahko pridejo po svoji budalosti ob potrebno korito. Sedaj priznavajo točnost naši opozoritvi in se posvetujejo, ali bo Pevec ali Goričar, ali Goričar ali Pevec glavni mahar v Mozirju. To jih namreč moti, ker sta si oba prijatelja postala. Ne vejo pa ne, ali odkrita ali kako drugače. Ker pa skrbi in beljenje glave zelo škodljivo na živce upliva, jih hočemo mi za trenutek z nekim smešnim dogodkom razvedriti. Neki sloveči pridigar z imenom pater Anton se je peljal po železnici. Zraven njega sta se peljala dva znana svobodomisleca. Hotela sta se iz pobožnega patra nekoliko ponorečevati. Eden izmed njiju je vprašal patra: Kateri Anton je vaš patron? Ali ste Anton s svinjo, ali Anton z oslom? Pobožni pater mirno odgovori: Ako govorim z vami, sem Anton s svinjo, ako pa z vašim prijateljem, sem Anton z oslom. Tako sta zvedela ta dva, katerega patrona ima pater Anton. Upamo, da smo s to kratkočasnico za nekaj časa pregnali skrb naprednim silam, ako jim prehudo po usseh ne zveni po trgu peti pesem: «Korak, korak za korakom, stopa Sokol za bedakom.»

Zanimivosti iz Mozirja. V nedeljo, dne 7. t. m. je imela naša vrlo delujoča zadruga svoj občni zbor. — Prometa je imela okrog 2 milijona kron, od čistega dobička se je odkazalo rezervnemu fondu nad 15.000 K. Na občnem zboru se je soglasno izrazila želja, da se zadruga čimprej preseli v trg. Občnega zbora se je udeležil in govoril o zadružnem delu poslanec Pušenjak. — Naš g. R. Pevec postavlja kandidata; baje bi najrajši videli, da bi bil kandidat g. Ign. Zavolovšek, po domače Ampoh. — Orožniki poizvedujejo, kaj se je govorilo na zadnjem občnem zboru Kmetijske zveze. Ako bi trdili, da to delajo na pritisk g. Pevca, bi se gospod župan spet silno razburil in trdil, da to ni prav nič res. — Republikanci postavljajo kot kandidata za naš okraj Petra Tlakerja, ki je bil že pri vseh strankah; nazadnje je bil socialni demokrat. Pri volitvah bo širil z agrarno reformo, druge nesreče ne bo.

Šolska prireditve na Teharjih pri Celju. Letošnja šolska prireditve na praznik Treh kraljev nam bo ostala vsem živo v spominu. Nismo se nadejali, da nam utegnejo nuditi naši nedolžni malčki toliko zabave in to-

liko užitka. Ta dan je pa tudi pokazal, da še ni zamrli med našim ljudstvom čut za dobro in blago in ljubezen do naših malih. Precej velika dvorana pri Hlastniku je bila tokrat premala; prišli so kljub slabemu vremenu poleg domačinov tudi ljudje iz sosednih krajev. Prav posebno nas je razveselilo pevsko društvo iz Ljubljane. Prireditve je nudila res nekaj novega, a lepega. Prav lična igra «Janko in Metka», okoli 15 izvirno novih jugoslovanskih pesmic, novo slikan oder itd. Ostanimu tudi v bodoče vsi na tej edino pravi poti, na poti proti solncu in svetlobi.

Pod ključ so vtaknili orožniki nevarnega vlomilca iz Hrastnika J. Gajšeka, ki je vlomil v tri kleti in potem prodajal okrog ukradeno vino. Vlomilec Gajšek se je vrnil šele pred kratkim iz Nemške Avstrije v Hrastnik, kjer se ga je vse balo.

Novice iz Sromelj pri Brežicah. Pri nas ne spimo, akoravno malokdaj dobite kako novico od nas. Dne 7. t. m. smo imeli občni zbor izobraževalnega društva, ki nam je pokazal, da je imelo društvo v preteklem letu tri društvene sestanke s 15 govori, petjem in deklaracijami. Društvo je tudi priredilo tri gledališke igre s 5 igrokazi. Socijalnega tečaja v Celju so se udeležili trije društveni člani, edini iz Posavja. — V nedeljo pred Božičem je imel tukaj shod KZ g. poslanec Škoberne, ki je poročal, da so izmed vseh slovenskih poslancev edino naši poslanci bili v Beogradu vedno neustrašeni borilci za pravice našega ljudstva. Zato je upanje, da bodo dobili poslanci KZ ali Slov. ljudske stranke pri prihodnjih volitvah velikansko večino. — Vinski kupci kupujejo tukaj vino po 20—28 K liter.

Sinovi ubijajo svoje matere. Iz Požarevaca v Srbiji javljajo: V selu Knežici je bila ubita te dni neka Rada, žena Stanislava Stanojloviča iz tega sela. Preiskava je dognala, da sta ubila Rado sin in sinaha na željo očeta Stanislava, ki je tudi že več let v zaporu radi nekega uboja. Neki Ismin Ismail iz Dadine blizu Mitrovice je ustrelil iz puške svojo mater Ido in nato pobegnil v gore. Uboj je izvršil radi tega, ker ga je mati odvrčala od zakona z neko ničvredno deklino.

Drage miši. V bolnici v Nišu v Srbiji imajo preiskovalnico in v tej preizkuševalnici delajo poskuse zdravniki na živih miših. Ti niški zdravniki so razglasili po listih, da plačajo za vsako živo miš pet dinarjev.

Izkaz darov za Dijaško večerjo. Živila so poslali Cirkovčani. V denarju: Mohorjani v Poljčanah 250 D, Marijina družba v Ljutomeru 230 D. Po 100 D: Župni urad Laporje, Rampre Franc, kaplan v Kamnici, Ivan Vrhnjak, St. Jedert pri Slov. Gradcu, ob priliki blagoslovljenja zvona pri Arnušovi kapeli v Jablancih (Sv. Barbara) nabrano. Pri blagoslovljanju kapele v Vučji vasi (Sv. Križ) 105 D, Mohorjani v Pamečah 1 dolar. Gostje zbrani pri g. Zafošniku ob priliki blagoslovitve vaškega križa in kapele v Spod. Novi vasi pri Slov. Bistrici 77.50 D, Kragl Viktor, župnik v Framu 70 D, Mohorjani v Sp. Sv. Kungoti 62.50 D. Iz poravnave Jožef Muhič—Genovefa Kürbiš, Sv. Jakob v Slov. gor. 50 dinarjev, v veseli družbi zbrani na Štefanovo pri Jožefu Zunič v Murščaku 33.50 D, Neimenovan svojo zgubo pri igri 30 D, Mohor Eliza 10 D, Jancič Anton, vratar v javni bolnici v Mariboru drugi obrok 10 D, Kruh sv. Antona (večinoma «Glasnikovih» naročnikov) 62 D. Opozorja se, da se ne zamenita «Dijaška kuhinja» in «Dijaška večerja». Le zadnja ima svojo blagajno v Ciriševih tiskarni. Tisočera hvala vsem darovalcem! Ne pozabite na nas tudi ne v novem letu. — Blagajnik.

Gospodarstvo.

Drž. vinarsko nadzorništvo v Mariboru nas naproša opozoriti naročnike na vinske trte iz drž. trtnih nasadov, da bodo vsled velikega števila naročnikov, ki se morajo upoštevati, dobili dodeljene le znatno znižana števila naročenih trt, in sicer posamezni po največ 500 komadov cepčenk, 400 komadov korenjakov in 600 komadov ključev. Priporoča se jim, da si primanjkljaj drugod preskrbel.

Živinske cene na Hrvatskem. Prvovrstni voli v Zagrebu in okolici so po 10 do 11 D, II po 7 do 8 D, III po 5—6 D 1 kg žive teže. Cene svinjam so se v zadnjem času, ker je zopet dovoljen izvoz, dvignile za 5 do 6 D. Svinjske cene so v Baci I 21 D, II 18 do 19 D, v Zagrebu I 23—24 D, II 22 D, mast po 32.5 D; v Rjelovaru so svinje sicer mesnate po 16 do 18 D, v Varaždinu 16 do 18 D.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je: 110 volov, 306 krav, 5 telet in 1 konj. Skupaj 422 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 9. t. m. so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 33 do 36 K, poldebili voli 29 do 32 K, plemenski voli 25 do 28 K, glavne krave debele 24 do 28 K, plemenske krave 17 do 23 K, krave za klobasarje 10 do 16 K, molzne krave 18 do 24 K, breje krave 18 do 24 K, mlada živina 15 do 30 K, teleta 34 do 36 K, plemenske svinje 55 do 60 K, poldebele za zakol 1 kg mrtve teže 65 do 80 K.

Cena goveji živini se je v Mariboru na torkovem sejmu dvignila za 5 do 10 K pri 1 kg žive teže. Tuji kupci so pokupili obilo živine.

Iz zagrebskega žitnega trga. Kakor hitro so poskočile v zadnjem času žitne cene, so se začeli konsumenti vzdrževati nakupa. Žitne kupčije, ki so jih sklenili žitni trgovci zadnji teden, so bolj spekulativnega značaja, ker upajo na znižanje carine pri izvozu žita. Žitne cene so bile zadnji teden v Zagrebu sledeče: pšenica je po 437.5 D od postaje v Vojvodini, rž po 375 D, oves po 325 D, po ječmenu sploh ne povprašujejo in se giblje v cenah na papirju med 325 in 350 D. Zelo veliko je povpraševanje po novi koruzi, ki se prodaja po 262.5 D franko Zagreb. Posušena koruza stane 315 do 325 D.

stara kuruza je pa po 345 do 350 D. Moka je zopet poskočila v ceni, ker so zaloge glede prehrane pasivnih krajev po državi izčrpane. Moka nularica se prodaja v Zagrebu po 6.37 do 6.75 D. Otrrobe prodajajo pri mlinih v Vojvodini po 175 D. Zelo ponujajo fižol, a ni zanj kupcev. Izvoz žita iz naše države je še vedno v zastoju. Žitni spekulant pričakuje, da bo izvozna carina znatno znižana. Treba pa tudi pribiti, akoravno bodo znižali carino na izvoz žita, vendar naša žita ne bodo nikakor mogla konkurirati z italijanskimi ter ameriškimi, niti tedaj ne, ako bi vlada izvožno carino povsem ukinila. Da bi se pri nas omogočil žitni izvoz, je predvsem prva in glavna potreba, da se zboljša promet. Dokler pa rabijo natovorjeni vagoni iz Osijeka ali Sombora v Zagreb 4 do 5 tednov in dokler praznih vagonov sploh ni dobiti ali zelo težko, tako dolgo je izvoz naravnost izključen. Kako bi naj inozemstvo naročevalo žito od nas, ko pa mu pride iz drugih držav sicer dražje, a takorekoč naravnost v trgovino ali hišo.

Tržne cene v Mariboru. I kg govejega mesa 1 14 D, II 12 D, III 10—11 D. Teletina je 1 kg I 15 D, II 14 D, 1 kg svinjskega mesa stane 20—22 D. Konjsko meso je I po 4—5 D, II po 3—4 D. Kože: 1 komad konjske kože 100 D, 1 kg goveje kože 10—12.50 D, 1 kg telečje kože 15 D, 1 kg svinjske kože 4.75 D, 1 kg gornjega usnja 90—120 D, 1 kg podplatov 120 D. Perutnina: 1 komad piščanec majhen 16 D, večji 30 D, 1 kokoš 32—36 D, 1 raca 15—20 D, 1 gos 50—55 D, 1 domači zajec majhen 10 D, večji 15 D. Žito: 1 kg pšenice 4.50 D, 1 kg rži 4 D, ječmena 4, ovs 3.50 D, kuruze 4 D, prosa 4, ajde 3.50 D, navadnega fižola 4—5 D, leče 12 D. Moka nularica je po 7 D 1 kg, kuruza 4.50 D, ajdova 9, otrobi 2.50 D. Krma: 100 kg sladkega sena 185—240 D, 100 kg ovsene slame po 125—150 D. 1 kubični meter trdih drv stane 175 D, mehkih 120 D.

Lesni trg. Na našem lesnem trgu so se pojavili zopet italijanski in francoski kupci in sicer kupujejo prvi povečini bosanski mehki les, ki je cenejši kakor slovenski, med tem ko povprašujejo Francozi največ po hrastovini. Rumunska je sicer nevarna tekmeč na lesnem trgu, vendar pa za sedaj še ne pride v poštev, ker so cene vsled visokih prevoznih stroškov previsoke. Razen tega je pa tudi naš les, zlasti slavonski hrast in gorenjska in štajerska jelovina, mnogo boljši. V naslednjem nekaj cen. Pripomniti pa je treba, da odločajo cene za hrastovino slavonska velika lesna podjetja in da ima slavonski hrast mnogo višjo ceno, kakor naš slovenski. Cene za hrastovino: debela 1a 2000 K, debela 11a 1000—1600 K, debela za furnirje 3400—4000 K, fin rezan les 8000—10.000 K, izbran rezan les 10.000 do 14 tisoč kron, deske do 5 cm 6500 K, doge 1000 komadov 38.000—48.000 K, frizi 3000—4400 K. Cena za bukov les: debela 1a 800 K, rezan les 1a parjen 3800 K, frizi 1800 K, debela javorjeva 1a 1200 K, debela jesenova 1a 1200 K, debela brestova 1a 800 K. Jelovina: tesan les 950—1300 K, rezan les (koničen) 1600—1700 K, rezan les (paralelni) 2100—2400 K, bukova drva 1a 7000—9000 K, bukova drva 11a 6000—7000 K, oglje 30.000—40.000 K. — Kakšen bo položaj v prihodnosti na lesnem trgu, je težko prerokovati, ker je čutili na italijanskem lesnem trgu občuten zastoj in ker padajo na italijanskem trgu cene. Razen tega je važno dejstvo, da je začela Nemška Avstrija pošiljati svoje lesne izdelke zopet na Italijansko, ker se ne more več uveljaviti vsled češke in poljske konkurence v Nemčiji. Tolažilno pa je dejstvo, da se cene na Francoskem, v Belgiji in na Češkem drže in da imajo cene po nekod celo tendenco navzgor.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 92.25 do 92.75 naših dinarjev, francoski frank stane 6.20 naših dinarjev, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.135, za 100 čehoslovaških kron je plačati 252—255, za 100 nemških mark 0.92 do 0.95 in za 100 laških lir 453 do 455 dinarjev. V Curihu znaša vrednost našega dinarja 5.60 centimov (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost našega dinarja poskočila za 10 točk.

Dopisi.

Selnica ob Dravi. Pri nas v Selnici so nekateri silno pozabljeni ljudje, to pa je samo tista šestorica, ki nas obvladuje. Bilo je leta 1920. Tedaj se je razprodavalo na drobno posestvo v vojni padlega Antona Krojsa, kateri je izročil v testamentu vse svoje premoženje občini Selnica. Ta šestorica se je med seboj dogovorila, da ne sme nobeden Črešnjevčan od Krojsovega posestva nič kupiti, akoravno so Krojsovi gozdovi v Črešnjevču ter smo vsi v eni občini. Minilo je od tega dve leti. Selnčani so si dali napraviti od elektrarne Fala električno razsvetlavo, dobili so jo pod ugodnimi pogoji zelo po ceni nasproti nam. Pa sedaj so Selnčani—šestorica pozabili skleniti pogodbo med seboj kot privikrat, da namreč nobeden Črešnjevčan ne sme za njo plačevati stroškov za napravo električne luči, ampak sedaj celo hočejo ter plačilo zahtevajo. Tako pri nas reveži podpirajo bogate ali z drugimi besedami: lačna vrana mora sito krmiti.

Sv. Jurij na Pesnici. Tako veselih božičnih počitnic še naša šolska mladina ni imela, kot so bile ravno kar pretekle. Naš okrajni glavar g. dr. Lajnsič je bil poslal tukajšnji obmejni revni deci obilno in lepo božično darilo: 115 komadov perila in obleke. Tudi nekatere mariborske tvrdke so prispevale k božičnici naše obmejne šole. Izmed teh so se odlikovale: Cirilova tiskarna (200 zvezkov), Zlata Brišnikova (50 zvezkov), Korman v Gosposki ulici (številni in izborni okraski za božično drevo), Leopold Gusel, Marija Mislej in Barka Ivo. Domačini pa so tekmovali pri gradbi modernega šolskega odra s premakljivimi kulisami. Stavila sta ga

učitelja Ivan Robnik in Stefan Blažič s pomočjo vrlih domačih rokodelcev Zunko, Vomer, Klampfer in bratov Pestemer v delavnici šolskega voditelja Ivana Robnika. Naš načelnik krajnega šolskega sveta Franc Vračko; šolski ogleda Fr. Hlade, župan Miha Hlade ter posestniki Alojzija Dobaj, Iva nMesarič in Anton Požarnik so darovali večino lesa, naša gostilničarja Alojz in Antonija Vračko sta gostoljubno sprejemala delavce ter skrbela za njih želoedec. Fr. Dobaj, Ivan in Alojzija Dobaj, Franc in Ana Breznar, Fr. Fanel in Fr. Valhar pa so zamakali zaprašena delavska grla. Mamice so pripravljale beli kruh in pecivo, k ise je kar kupičilo pod božičnim drevesom. Domači godci pod vodstvom učitelja Blažiča so brezplačno spremljali po otrokih sijajno podano «Siviljo Klaro», «Siroto», «Moj dom» in čez teden dni «Nastop starega in novega leta». Odlični nastop učencev je zasluga učiteljice Mare Pečarjeve, rajski kinč božičnega drevesa in kostumiranje igralcev pa skupno delo učiteljice Pečarjeve ter soprog učiteljev Blažiča in Robnika. Tako so tokrat premožnejši naročili božičnemu možu, naj obišče tudi njih revne bratce in sestre, kakor veleva naš Simon Gregorčič: «Odprti srce, odprti roke, otiraj bratovske solze!» Solze v očeh starih in mladih so pričale, da je bil sveti večer posvečen bratstvu, da je v času, ko obvladujeta svet strast in ego-

Vinogradniki! pozor!

Na suho cepljene trte so na prodaj la sicer najbolj priporočljive in čiste vrste. V zalogi je tudi večja množina koreninjenih in necepijnih bele š narnice, ki po ebnu bogati rodi. Na razpolago je več tisoč vkoreninjenih divjakov Rip, portalis in Göthe št. o. V ak narčnik naj pošlje znamke in dopisnice za odgovor. Kdor si želi naročiti lepe in močve trte, naj se takoj og-lasi ustmeno ali pismeno pri FRANJO SLODNJAE, trtničar, Sv. Lovrenc v Slov. gor., pošta Juršinci. 1—10 41

Vinogradniki! pozor!

Cepijeno trsje: kot burgundec, b. r. žlahtina, r. b. laški rizing, silvanec, dišeči traminec, beli ranfol, muškati silvanec, kačina bela šmarica in korenjaki. Cena po dogovoru. Znamke za odgovor. Naslov: Janez Vrbnjak, trtničar, Breg 115, Ptuj. 1—2 43

Viničar oženjen brez otrok so išče v Poljčane, istotam sprejme ena učenka z dobrim spričevalom za trgovino. Paaudite na Keri Sima, Poljčane. 1—2 51

Stavbeni prostor

s travnikom in s donosnikom ob veliki cesti blizu Poljčan se prodaja. Vpraša se 15. januarja ob 10. uri predpoldnem pri Puklhu v Modražah, p. Studenice. 47

Sprejme se pošten učenec za sedlarsko obrt pri Antonu Sternad, Oplotnica. 46

Harmonika na prodaj, trikrat uglašena z jeklenimi glasovnicami in močnimi Helikonbasi na aluminijevih ploščah. Harmonika je popolnoma nova, solino izdelana v najlepši izpeljavi okižna in čista pogreškov. Vpraša se pri Francu Škerlec, posestnik v Vičancih 16 pošta Velika Nedelja. 41

8 letna visokonoseča kobila se prodaja ali pa za menja. Delavska pekarna. Tržaška cesta 36. 1—2 42

Cepijeno trsje od vseh vrst, na priporočljivih podlagah, vkoreninjeni divjaki in šmarica. Brez priloge poštne znamke se ne odgovarja. Anton Turin, Modražah, p. Studenice pri Poljčanah. 24

Organist se sprejme takoj pri župnijski cerkvi pri Sv. Urbanu. Prednost ima oženjen, dober organist. — Želi se osebna predstavitev. 34 1 2

V najem se išče dobro idoča trgovina z mešanim blagom, oroli Ptuj ali Maribora. Naslov pri upravi lista. 1—2 45

Pozor! Radi ženitve in preselitve se prodaja na Pesnici blizu Sv. Trojice v Sl. gor. novozidani umetni mlin z dvojnima valjkoma, dva para kamnov, žaga na motor za debela, cirkularna žaga, priprave za olje delati — samo novo poslopje. Vpraša se pri mlinarju Konrad Zotter, Gočova 5, Sv. Lenart v Slov. gor. 45

Moška in ženska obleka se ceno kupi Smetanova ul. 46, I. nadst., vrata 8. 38

Bolj priletno služkinjo, ki zna nekoliko kuhati in razume poljako delo, sprejme takoj v stalno službo Jos. Vračko, trg. Sv. Ij v Slov. gor. 1—2 37

Hiša v Mariboru.

prilpna za obrtnike, z velikim vrt m, lepo pohištvo, zlata ura se prodaja. Cena 420.000 K. Za nekaj denarja se pošaka. Antonija Per. šivi ja, Canharjeva ul. 6, Maribor. 16

Žagin mojster za polno-ja menik in cirkularsko se išče. Vpraša se pri S. Farstnerič in sinovi, prvo jugoslov. mlinostavsko podjetje Mar bor-Melje. Istotam se prodaja ali odda v najem več mlinških kompleksov. 50

Hmelove štange

po 7 m dolge, 1000 k m. kupim. Ponudniki naj se obrnejo na upravništvo Slov. Gosp. 1—2 40

Stare čebelarске knjige. tudi zgodovinske, nadalje med i. vosek kupi Martin Perc, čebelarске trgovina, Zavodna pri Celju. 1—25

Prilno krščansko de- z letni ni spričevali, tudi starejše, ki zna kuhati, se sprejme takoj ali pozneje. Dobra hrana in plačilo. Gostilna, Sodna ulica 30, Maribor. 4 2—2

Služba cerkovnika in organista v Koprivnici pri Rajhenburgu se odda s 1. majem letos. Prednost imajo oni, ki so zmogni tajništva. Plača po dogovoru. 3 2—2

1000 kron dobi, kdor mi preskrbi stanovanje, 2 sobi in kuhinjo, v okolici Maribora. Pod 1106 na upravo lista. 1106 3—3

Vabilo na izredni občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Iju v Slov. gricah, reg. z. z. n. z., ki se bo vršil dne 21. jnu. 1923, ob pol 8. uri v Slovenskem domu. Daevni red: 1. Sprememba pravil. 2. Slučajnosti. — Načelstvo. 48

50% brez odpovedi, 5 1/2% proti enomesečni odpovedi, 6% proti trimesečni odpovedi, Večje in stalnejše vloge po 6 1/2% oziroma po dogovoru od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

Somišljeniki, čitajte naše liste!

LIUDSKA POSOJILNICA V CELJU pri 'BELEM VOLU'

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje počenši s 1. januarjem 1923 po:

5% brez odpovedi, 5 1/2% proti enomesečni odpovedi, 6% proti trimesečni odpovedi, Večje in stalnejše vloge po 6 1/2% oziroma po dogovoru od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

izem, ogreval naša srca žarek človekoljubja. In Vam vsem, ki ste k temu pripomogli: najsrčnejša hvala! — Vodstvo obmejne šole Sv. Jurij n. P.

Slov. Bistrica. Telovadni odsek Orel ima dne 21. t. m., to je v nedeljo popoldne, po večernicah svoj občni zbor. Prijatelje, člane in nečlane vabi prav uljudno — odbor.

Slov. Bistrica. Katoliško izobraževalno društvo vabi prijatelje in sosedje na svoj občni zbor, ki ga ima v nedeljo, dne 21. t. m. popoldne po večernicah v društveni sobi.

Iz mariborskega okraja. Okrajni zastop pošilja nazaj nerešene proračune onih občin, ki niso sklenile doklad na vino in sadjevec. In to po nalogu pokrajinske uprave. Naj reče kdo kar hoče, vsaka občina, ki sklepe doklade na vino, je škodljiva vinogradništvu. Če bi imeli gospodje pri pokrajinski upravi kak vpogled na vinogradniške razmere posebno v tem času, bi nikdar ne mogli kaj takega sklepati. Najlepše pa je to, da se občinskimi odbori zapoveduje, delati take sklepe. Tako, to je torej samouprava občin! Jas je že, da taki gospodje, ki hočejo imeti občinske odbore za slepo poslušne mapce, izginejo iz površja. Dobro, da gremo volitvam nasproti. Občinski odbori pa posebno v vinorodnih

Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštino 3 dvojnat ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 208 dinarjev in 5 odstot. doplatka razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatr. 341, Hrvatsko.

MIZARJI dobe

okraske za mrtvaške rakve (truge) najceneje pri Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska ul. 26 trgovina z galanterijo in drobnarijo.

Preklic.

Podpisani Ivan Hödl, stanovnik v Drobntincih, preklicujem vse, kar sem o gospodu Gustavu Novak, načelniku hranilnice in posojilnice v Apačah, predsedniku KZ, dosedanjemu gerentu v Drobntincih in Podgorju i. t. d., govoril, kot popolnoma neresnično. Obžalujem, da sem prej imenovanega razžalil, ga prosim odpuščanja in se mu zahvaljujem, da je odstopil od kaz. tožbe ter se zavezuje poravnati vse stroške.

Drobntinci, dne 27. decembra 1922.

23 Ivan Hödl.

Posojilnica v Križevcih

vabi člane na izredni občni zbor, ki se vrši dne 2. svečana, ob 8. uri zjutraj v posojilničnih prostorih s tem-le sporedom:

1. Sprememba pravil.
2. Slučajnosti.

36 Načelstvo.

Fotograf A. KIESER

Maribor, Gregorčičeva ulica šte. 20

ob gornji Gosposki ulici

se priporoča pri porokah, primclijah, družinah in društvenih prireditvah.

Stroškov se ne zaračuna, cene kakor v mestu.

Največji in najstarejši atelje v mestu.

LIUDSKA POSOJILNICA V CELJU

pri 'BELEM VOLU'

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje počenši s 1. januarjem 1923 po:

5% brez odpovedi, 5 1/2% proti enomesečni odpovedi, 6% proti trimesečni odpovedi, Večje in stalnejše vloge po 6 1/2% oziroma po dogovoru od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

od dneva vloge do dneva dviga. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

krajih ne smejo sklepati doklad na vino, ker bi v tistem trenutku dobili enoglasno nezaupnico od vseh volilcev.

Sv. Jakob v Slov. gor. Občni zbor izobraževalnega društva je pokazal, kako zelo se naše ljudstvo zanima za izobraževalno delo. Okoli 250 prijateljev in prijateljic izobraževalnega dela se je zbralo, da si poda račun o delovanju našega priljubljenega društva in posebno njegovega oddelka Dekliške zveze. In ponosni smo lahko na svoje delo v preteklem letu. — Že so prihrumeli valovi prihodnjih volitev tudi v naše vrhove in doline; različni «Kmetijski listi», «Republikanci», «Tabori» so se kakor listje vsipali v naše hise, ker pa vemo, da jih pišejo ljudje, ki so skozi tri leta prodajali in izdajali dobro slovensko ljudstvo v Beogradu, sedaj pa se zopet delajo za naše prijatelje, mečemo te vsiljene liste proč z največjim zaničevanjem. Ali si res mislijo ti-le škodljivci in izdajalci Slovencev, da smo tako neumni in zaslepljeni, da bomo verjeli naenkrat listom, ki skozi tri leta niso imeli nobene dobre besede za Slovence?! Ne! Osel, ki je osel, gre samo enkrat na led, mi smo pa ljudje s človeško pametjo, pa bi se dali po bridki izkušnji s samostojni pred tremi leti sedaj zopet zapeljati? Motiš se, prilizovalec, kdorkoli si in odkoderkoli prihajaš in pod katerimkoli imenom. Zato nas tudi «Republikanec» in «Tabor» ne bodeta zmotila, ker vemo o onih, ki ju izdajajo, da niso nobeni prijatelji slovenske samouprave, katero bomo vedno in povsod zahtevali.

Od severne meje. Izdajalci našega življa tukaj ob meji so na delu in že žalostno zgleda pri nas za uboge Slovence, kateri prebivamo med nemško večino. Zaposeljeni smo bili v Avstriji, težke čase smo imeli ob času tukajšnjega upora proti Slovincem, zapirali in preganjali, obrekovali, opljuvali in topli so naše narodnjake, celo morili so naše orožnike, finančnike in vojake in glejmo danes, že postaja zopet žalostno za nas. Približno eno leto so bile razmere pri nas še precej dobre. Imeli smo slovenske gerente, deloma zavedne Slovence, na katerih mesta pa prihajajo polagoma spet naši nasprotniki. Nismo šovinisti, kakor nas zavedne Slovence nasprotniki brez vsakega vzroka obrekujejo. Zeleli smo in želimo še danes sporazumno živeti s tujerodom, nočemo pa se dati tlačiti od njih, nočemo dati naših pravic v naši domovini. Osnovali smo v Apačah hranilnico in posojilnico, v kateri mislimo delati Slovenci in Nemci skupaj. Ali kaj se je zgodilo! Velenemci in naši po številu mali slabostnejši so poslali k nam delat prepir enega tudi «narodnjaka» z imenom Ivan Sedonja, posestnika in gerenta v Zepovcih, da bi razbili našo posojilnico. Seveda so naredili naskok na našega načelnika, pa se jim ni posrečilo. Sedonja, kateri se Nemcem vedno prilizuje in vedno pravi, da še bode Apačka kotlina pripadla Nemški Avstriji, rekoč: «Ich glaube nicht, dass es so bleiben wird», je prišel k nam vohunit in je potem vse toplo povedal samostojnemu podministru Jurkoviču in velenemcem, katerih podrepanik je. Nagovarjali so tudi odbornike, naj vržejo načelnika, zadnjega so z najgršimi lažmi orisali, radi česar je ta prisiljen te obrekovalce tožiti. Vsemu prepisu in neznosnim razmeram so krivi nekateri tudi «narodnjaki» in celo državni uradniki, kot končno tudi naše oblasti, katere se dajo za nos voditi. Tak narodnjak je apački poštar, v katerem srečujemo le protijugoslovanski interesi; ta fant je dne 26. m. m. z vsjo vneto agitiral pri osnovi nove vsenemske posojilnice, vlačil ljudi iz ceste in vežbe pri Fürstu, naj se gredo podpisat kot udje. Z mnogim trudom so pridobili le toliko udov, da so zamogli izvoliti odbor. Poglejmo si ta odbor: načelnik je oskrbnik veleposvesta Meinel z imenom H. Matthes, avstrijski državljani; namestnik načelnika je Anton Propst, dobro poznan kot izkoriščevalec konkurenčnih posestev v Konjšču. Vseh teh zmed, vsega sovraštva in nasprotja so krivi poštar Ivanuš, se toliko vsiljujoči samostojni general Filip iz Gornje Radgone, nadalje dr. Potzinger, Matthes, Fürst, Propst in še nekateri drugi. To bi si naj vendar enkrat naše oblasti zabeležile. Kdor je za sporazum med obema narodoma in še mogoče pristaš SLS, se mora obrekovati, o njem se morajo vsakovrstne laži govoriti, se mora na povelje prej imenovanih gospodov odstaviti od uradov in na obtožno klop se mora vnesti, akoravno bode, kakor naprej razvidno, oproščen, kakor se je tudi že zgodilo. Jurkovič se hvali, koliko je on storil za našo Apačko kotlino, akoravno ni njegova samohvala piškavkega oreha vredna, in meče naprej Apačanom pesek v oči po samostojni navadi, hoče prevariti ljudstvo, kateremu niso znane naše razmere. 20 let ribari v kalnem, pa seveda drugod ni nikjer več za njega prostora kot tukaj, kjer se z vso silo vsiljuje in kjer še ljudstvo njega in slabostnejšev ne pozna. Ljudstvo farbat je prišel Filip že mnogokrat, ali kadar bodo Nemci zve ..., kdo da si, kako njih farbaš, pa boš dobil tvoj «Abzug», katerega si že tolikokrat doživel. Sredstev proti nam ne izbiraš in boš tudi dobil svoj čas tvojo zasluženo plačilo; to ti garantiramo vsi Slovenci ter treznomisleči Nemci iz Apačke kotline. G. samostojni župnik, za Vas pa tudi ni na mestu povzročati sovraštva med župljani in če Vam bomo enkrat drugače odgovorili, se ne smete jeziti čez nas pristaše Slov. ljudske stranke.

Iz Ormoža smo dobili dopis, kjer se naša dopisnika pritožujeta nad grdim in neprimernim obnašanjem nekaterih demokratov-sokolašev v cerkvi. Prav nič se ne čudimo, da se takšni ljudje ne vedejo dostojno, toda zahtevati se vsaj sme, da ne motijo drugih in ne hodijo prodajat svojih zijal med dobro ljudstvo. To opozorilo naj za sedaj zadostuje!

Iz Oslušovec. V liberalnem «Taboru» se hoče nekdo norčevati in smešiti naše ugledne kmetске poštenjake,

kakor sta Korpar iz Oslušovec in Rižnar iz Gajovec. Povemo mi kmetje enkrat za vselej takšnim smrkolonom, da jo bodo enkrat strašno skupili, če ne bodo dostojni. Nesramni dopisnik, ali hočeš vedeti, kako v obrambo svojih mož kmetske pesti govorijo?

Polzele. Nepričakovano nam je ugrabila neizprosna smrt nam tako ljubljenega prijatelja Alojzija Susterja. Vsakdo, ki ga je poznal, žali za njim. Bil je vedno razpoložen za pošteno zabavo in kar pa moramo še posebej omeniti, bil je namreč skoz dolga leta dober pevec ter član gasilnega društva. Njegov pogreb je dokazal, kako da je priljubljen. Pred cerkvijo in na pokopališču mu je zapel pevski zbor iz Polzele pod vodstvom g. Kronovškega, uradnika iz tovarne nagrob-nico. Tovariš Ivo Jelen se je pri odprtem grobu poslovil v prav ganljivih besedah. Pogreba se je tudi udeležila požarna bramba pod poveljstvom načelnika g. Cimpermana. Dragi Lojze spavaj v miru ter ti kličemo, na svidenje nad zvezdami.

Poljane. Umrl je meseca decembra m. l. pri tukajšnji romarski cerkvi M. B. na Ljubičnem vsem romarjem dobroznani cerkvenik Anton Novak. Sivolasi starček je vztrajal v svoji službi, ki jo je do zadnjega diha vedno zvesto opravljal kljub pomanjkanju in skromnim dohodkom. Požrtvovalnemu možu in zvestemu cerkvenemu služabniku svetila večna luč!

Gorica pri Rajhenburgu. Pa so se postavili gorški fantje in nekateri iz Razletza in Anž. Do trga imajo nad eno uro, zato se jim ni ljubilo hoditi v Društveni dom. Do sedaj so rajši pohajkovali in tupačam kako zapeli. Naenkrat jih pa ni bilo več ob večerih videti na vasi. Ostajali so doma in čuje: učili so se igre-trodejanke in v začudenje vseh vaščanov in domačih ter sosednih faranov priredili na starega leta dan na Zdolah predstavo. Nastopili so dobro in Zdolani pravijo, da že od primicije niso imeli take zabave. Na vse je napravil njih nastop zelo lep utis, a tudi moralno za-doščenje fantov je veliko. Zgodilo se je prvič, da so mladeniči, mesto da bi zapravljali po gostilnah čas in denar, se začeli baviti z izobraževalnim delom izven naših domov. Zato jih je tem bolj treba pohvaliti in postaviti drugim za zgled. Le naprej po tej poti, posebno ker imate med seboj izborne moči, kakor je n. pr. Ašičev Tonček. Fantje Posavčani, ki niste Orli in še niste organizirani v Mladeniških zvezah, posnemajte!

Zdole pri Brežicah. Na Štefanovo je priredila Slov. ljudska stranka v prostorih pri g. Černogil lepo obiskano politično zborovanje, na katerem je poročal naš poslanec Jože Škoberne. G. poslanec nam je z dokazi orisal dosedanje gospodarstvo vladne večine v Beogradu, katerega so tako vneto podpirali do zadnjih trenutkov naši slovenski demokratje in slabostnejši. Nadalje je poslanec omenjal boje naših poslancev za avtonomijo Slovenije in za zboljšanje bednega stanja naših fantov vojakov. Vsi zborovalci so sledili izvajanjem g. poslanca z zanimanjem ter odobravanjem. Le trgovec Šoba, bedasto zagrizen samostojnež, je hotel nekaj ugovarjati, pa ni prišel do besede. Po volitvah bomo mi Zdolani Šobi, temu pobratimu slabostojnih mesarjev in mešetarjev, že pokazali, da ne bo več lažljivo poročal v «Kmetijski list» o naših izborni izpadlih velinih shodih. G. Škobernetu lepa zahvala za shod in mi Zdolani želimo, da bi nas še večkrat osrečil kak poslanec. Kmetske zveze in nas navdušil za volitve, ki nam bodo prinesle boljše bodočnost. Zdolani, sedaj pred volitvami ni na delo za katoliško stranko in njena načela!

Sedlarjevo. Iz naše po Sloveniji dokaj znane vasi se v «Gospodarju» nič več ne sliši. Danes pa se oglasim kot Vaš star naročnik in Vam zaupam, da je odstop Pucelja kot poljedelskega ministra hudo presenetil vse Sedlarce, ki plešejo po muziki znanega liberalnega podrepnika Ferdinanda Glojnarič. Glojnarič, ali nam Sedlarcem se oglasja ta laži-politik na ime Nandek, je baje pregovoril g. bivšega ministra Pucelja, da je ta obljubil Sedlarcem 2 milijona kron podpora za zidavo «škarpe», ki bi naj obvarovala Sedlarjevo, da se lepega dne ne preseli v Sotlo in odplava proti Zagrebu. Pucelj je bil kot minister radodaren in obljubami in je tudi Sedlarcem obljubil kar 2 milijona, ker je znal, da jih država ne bo plačala, a Nandekovi Sedlarci pa bodo le postali Puceljevi pristaši. Nandeka in vse slabostojne Sedlarce sedaj presneto skrbi, ker ni Pucelj gospod čez vode, torej tudi ne več čez Sotlo, in ker ni ni tudi ne bo milijonov in ne škarpe — a vas Sedlarjevo Sotla vedno bolj izpodjeda. Pod Nandekovo komando so volili Sedlarci pri vseh volitvah z ono stranko, ki je propadla in potem tudi Sedlarci niso mogli prositi in pričakovati kakih podpor od drugih večjih strank, ki so pri volitvah zmagale. Tako bo tudi sedaj, Sedlarci bodo volili Puceljevo kravjo stranko, zmagala bo Kmetska zveza, prišla bo avtonomija Slovenije in oblasti, ki bodo v rokah Slovenske ljudske stranke, bodo prestavile cesto, ki gre sedaj skozi Sedlarjevo, za vas za potokom Buča, Sedlarjevo bo postalo pravcati Lemberg, katere-mu bo potem lahko županoval Puceljev hlapec Nandek. Sedaj bi še bil čas, da bi se Sedlarci spametovali, obrnili hrbet Pucelju in Nandeku, ki je doslej še vedno speljal Sedlarce s svojo politiko na led in volili zmago-vito Kmetsko zvezo. Torej Sedlarci, pamet in proč od Nandekove kokoške politike in od Pucelja, ki ni več mi-nister jugoslovanskih vod — torej tudi za Sedlarjevo nevarne Sotle ne!

«NAS DOM».

Pred nami leži 1. številka mladinskega glasila «Naš dom, ki je lansko leto zopet oživel in se s čudovito naglico zopet razširil. Letošnji letnik (že XV.) prinaša v prvi številki članek dr. Korošca: Našemu domu

za Novo leto. Članek, kratek, a poln krepke vsebine, razpravlja o potrebi državnoznanstva. Vsak moški državljani, ki ima volilno pravico, mora biti poučen o ustroju države, ker samo, kdor pozna njeno organizacijo, lahko najde v politiki prava pota in presoja delovanje političnih strank. Ker si tudi žene žele isto volilno pravo, kakor jo imajo moške, je tudi za nje državnoznanstvo potrebno. Dr. Korošev članek je uvod člankom, ki jih hoče «Naš dom» prinašati skozi letošnje leto o tem, kako je vsaka država, posebej še naša država ustrojena, (volitve, narodna skupščina, ministrstva, uprava itd.) — Justin nam je v prvi številki letošnjega «Našega doma» prav lepo opisal «Savinjske flosarje». Vsi, posebno pa flosarji sami, bodo ta članek brali z izrednim veseljem. Saj slika enega najlepših delov slovenske Štajerske. Prihodnje številke bodo prinašale še več takih člankov: eden bo na primer o «Prekijji» in Slov. goricah, eden o Pohorju itd. Počasi pridejo na vrsto vsi deli naše lepe Slovenije in naši mladi prijatelji bodo spoznali tekom letošnjega leta vse važnejše kraje naše domovine. Drugo leto se morebiti podamo črez meje Slovenije na Hrvaško, ako bo našim mladim všeč. — Zdravnik dr. A. je objavil že v več številkah lanskega «Našega doma» članke o zdravju. V letošnji prvi številki govori o stanovanju. Da bi se le povsod ravnali po njegovih zdravniških nasvetih: naše hiše bi izgledale kakor iz škatlice in ljudje bi kipele od zdravja! Tudi na povest nismo pozabili. Vsaka številka je lanske leto prinesla kako kratko povestico. Letošnja prva je od Božidarja: **Moje cvetke**. Fantje se zbirajo pod vaško lipo in napovedujejo boj surovosti. Dekliški vrtec prinaša članek o obleki in odgovor: **Luštna špela in pametna Minka**. Na koncu v «Društvenem Glasniku, pa poročajo naša marljiva izobraževalna in mladinska društva o svojem delovanju.

Mladina!

Če si še tako živahna, kakor si bila nekdanj, glej, da spraviš svoje glasilo «Naš dom» tudi na tisto število naročnikov, kakor jih je bilo nekdanj: 8000! Zdaj še mnogo manjka! Pa če kdo z vso silo kaj hoče doseči, to tudi doseže! Zaženite se z vsemi silami na agitacijo za «Naš dom», pa boste videli, kako bo število naročnikov še bolj narastlo! In še bolj poceni bo potem! Saj tudi zdaj ni drag! 10 dinarjev stane «Naš dom» za celo leto 1923. Kaj pa dobite za 10 dinarjev danes? 5 jajc ali 3 litre mleka ali 1 liter vina ali 3 kg fižola ali pol kilograma sladkorja ali 1 nogavico, (niti celi par ne!). Ali ni «Naš dom» poceni? Ubogih 10 dinarjev pač lahko spravi vsak fant, vsako dekle skupaj! Če ne, pa si dva skupaj naročita, pa plača vsak samo 5 dinarjev! Naročajte ga! Naročila se pošiljajo na naslov: Uprava «Našega doma», Celje, hotel Beli vol.

Razne novice.

Požar iz neprevidnosti. Požar je uničil vsa gospodarska poslopja seljakom Dragotinu, Viljemu in Tomazu Boršič v vasi Gornje Brezno, občina Hum ob Sotli. Požar je zanel Viljem Boršič, ker je neprevidno ravnal s petrolejko. Zgorela je hiša in vsa gospodarska poslopja, prehrana za ljudi in živino, vozovi, plugi in ves gospodarski inventar. K sreči požar ni zahteval nobene človeške žrtve. Skodo cenijo na 198.400 K, a zavarovalnina znaša samo 1.600 K.

Smrt v zelo visoki starosti. Nedavno je umrl v črnogorskem selu Kubežani neki Bogdan Djurošević, ki je dočkal starost 116 let. Pokojni se je udeleževal vseh bitk, katere je bojevala Črna gora s Turki. Starec je zapustil po smrti kot potomce 6 sinov, 6 hčera ter 48 vnukov in pravnukov.

Zlato mislijo kopati v avstrijski republiki. V Visokih Turah na Solnograškem in Koroškem se nahaja namreč v kamenju precej zlata, toda dosedanj način pridobivanja so bili dražji, kakor je bilo vredno pridobljeno zlato, radi tega že več sto let niso sledili zlate rude. Sedaj so baje iznašli način pridobivanja, ki je znatno cenejši in bi se torej izplačalo nadaljevati delo. No, prav nujno bo Avstrija rabila ta novi vir, ravnotako pa bi se mu menda tudi naš finančni minister ne odrekel.

Novo leto na Japonskem. Na Japonskem ni Novo leto nekaka proslava občega veselja, ampak je dan žalosti za marsikoga. Med Japonci je prastara navada, da morajo plačati dolžniki dolgove, predno napoči dan Novega leta. Radi plačevanja dolgov so odprte na Silvestrovo noč na Japonskem vse banke do 12. ure ponoči.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti PALMA

kaučuk potpetnike in potplate

Ena steklenica Elzafluida nadomesti 3 steklenice francoskega žganja!

Vsebinska to naredi!

Sestava Fellerjevega Elzafluida iz najmočnejših esencev zdravilnih zelišč, cvetja, korenin in listja z najfinišim destilatoma žganja je že čez 25 let vzrok zahvalnosti nebroj ljudi v vseh delih sveta, ker jim kakor dober prijatelj v težkih dneh bolečine prežene. Imate bolečine v udih? V hrbtu? Zobobol? Nahod? Ste slabi, prenapeti, izmučeni in preveč občutljivi? Želite dober kosmetikum za zobe, zobno meso, lice, glavo? Ali želite v vseh priložnostih imeti zanesljivo sredstvo pri hiši? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid! Kmalu boste rešili tudi vi:

To je najbolje, kar sem kedaj okušal!

Je veliko močnejši in izdatnejši kot francosko žganje in najboljšo sredstvo te vrste. V vseh dotičnih poslovnicaht zahtevajte samo pravi Elzafluid od lekarnarja Feller. S pakovanjem in poštnino stane, če se pošlje denar naprej ali po povzetju: 3 dvojnat ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev, 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice 84 dinarjev, 24 dvojnatih ali 8 specialnih steklenic 146 dinarjev, 36 dvojnatih ali 1 specialnih steklenic 208 dinar.

KOT PRIMOT: Elza-obliž zoper kurja očesa 2 Din. in 3 Din. Elza-mentolni trtniki 4 Din., Elza-posipalni prašek 3 Din., Elza-ribje olje 20 Din., Elza-voda za usta 12 Din., Elza-kolonska voda 15 Din., Elza-kumski miris za sobo 15 Din., Glycerin 4 Din., in 15 Din., Lysol, Lysoform 12 Din., Kineški čaj od 1 D. dalje, originalno Radikum francosko žganje, velika steklenica 13 Din., Elza-mrčesni prašek 7 Din., strup za podgane in miši 7 Din. Za primot in pakovanje se poštnina posebej računa. Na ta cene se računa še 5 odstotkov deplatka. Naravnost plačati ali adresirati:

Lekarnar

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 341, Hrvatsko.

Dr. Igo Janc

odvetnik v Mariboru

(dosedaj v družbi z dr. Irgoličem), naznanja, da je

otvoril lastno pisarno v Vetrinjski ulici št. 8.

5 2-2

Premog za kovače

se zopet dobi v tovarniški zalogi

IVO ANDRASCHITZ

veletrgovina z železnino

Maribor, Vodnikov trg 4. 20 2-2

Roman- in Portlandcement

zanesljivo dobro blago za vodnjake (studence), se dobi vedno sveži v glavni zalogi

IVO ANDRASCHITZ

veletrgovina z železnino

Maribor, Vodnikov trg 4. 21 2-2

Kje Vi kupujete

Ore, vertice, prstane, rinčice, zapetnice, zlatnilno in srebrnilno, nakit in slične potrebščine?

are, katera Vam prihrani popravke in jezo; ravnotako Vam pošlje vsak drug predmet iz zlata, srebra ali kovine v najlepši in najboljši izvedbi. Tu najdete vse; kar iščete za sebe ali za darila. Zahtevajte krasno ilustrovan cenik, za katerega Vam je treba poslati samo 2 dinarja.

Opošiljalna tvrdka za ure:

H. SUTTNER, Ljubljana 992

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/I. Telefon 311. Brzjavlj: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Diakovo, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost s Sveopčo Znanstveno banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 80.000.000 —, vloge nad K 350.000.000.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen predajalec srebr državnih razrednih loterij.

Posestvo na prodaj, 15 minut od Celja. Več površ. lastnik čuvajnice 493, Grobelno. 7 2-2

Cepljene trte

od vseh najbolj priporočljivih vrst na jamčeno čistih le ameriških podlagah ter dobro vkoreninjenih in zaraščenih je za dobiti pri 1. št. trtoreski za drugi p. Juršinci pri Ptuj. Ne zamudite jih pravočasno naročiti, ker spomladi bodo gotovo zmanjkale, kakor je bilo to že več let. Konkurenca pri blagu je nemogoča. 8-978

Zdravnik

dr. Ivo Rudolf

ordinira dnevno

od 9. do 11. ure dopoldne in od 2. do 4. ure pop. v Konjicah, v Stegenšekovi hiši, stanovanje v hiši 14. 3-3 1118

Po ceni se prodaja:

1 bencinmotor 2 HP (konj. sil) 1 4 HP () 1 6 HP () 1 prevozna mlatilnica z čistilnikom (Pntzschschm.), 1 motorno kolo 2 1/2 HP Neckarsulme, 1 parni kotel 7 m³ in 1 mlina na veter (amerikanski sistem). — Ogleda in cene se izve pri g. J. Skrbinek-u, Zg. Hajdin, p. Ptuju. 11 2-2

Cepljene trte na prodaj: veliki riling, gutedi, dišeti traminec, ranfol, tronta. Cene po dogovoru. Oglasiti se pri Franc Rausl, Kukuva, p. Juršinci. 7-912

Velika izbira vsakovrstnega zimskega blaga.

Gotove površnike od 300 Din. in druga manufaktura najceneje pri

J. TRPIN 956

Maribor, Glavni trg 17.

Vrtnarja se odda na jako prometnem prostoru. Pismene ponudbe na Franc Haas, oskrbnik v Strnišče pri Ptuj. 3-3 1063

Denarja ni

draginja je velika, zaslužek pa majhen. — Ako hočete z malim trudom — doma v svojem kraju s prodajo nekega izdelka — gotovo do 200 K na dan zaslužiti, mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znamke za odgovor.

Josip Batič, Litija 31

Posestvo na prodaj okoli 43 orolov; mlad gozd, njive, travniki in velik sadonosnik. Gospodarsko poslovanje zidano in v dobrem stanju. Proda se tudi premoženje in živina. Posestvo, ki se proda zaradi pomanjkanja ljudi, je oddaljeno poldrugo uro od Slov. Bistrice v Pohorju. Cena je: 800.000 K. Več se izve pri Šani Kac, gostilničar v Slov. Bistrici. 2-3 2

Cepljene trte, različnih vrst na podlagi prip. Portalis in tudi vkoreninjenih bele šmarice prodaja Franc Zelenko, posestnik in trtnar, Rucmanci, Sv. Tomaž pri Ormožu. Cena po dogovoru. Za odgovor priložite znamke. 12-915

Bencin-motor 12 H P se proda, ker se ne rabi. Rabljen le 15 mesecev, še torej nov in je pripravljen tudi za večja podjetja. Proda ga po ceni posestnik Ivan Kreiner, Apače pri Radgoni, to. 11 4-3

Kupim družinsko hišo, vilo, žago, mlin ali katšno gozdnato posestvo, skotudi v kozih. Ponudbe z natančnim popisom in ceno na kupca. Gornik, Libellče pri Dravogradu. 1130 5-3

Širite naše časopise!

Kočija

štirisedežna, prevlečena z usnjem, skoraj nova, se proda po najnižji ceni v PLETARNI reg. z. z o. z. v Strnišču pri Ptuj, železniška postaja Sv. Lovrenc na Dravskem polju. 6 4-2

Najboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, kakor sukno, hlačevina, volneno blago, plavina, cefir, šifon, platno, izgotovljene obleke, srajce, predpasnike, nogavice, robci, odeje itd. se dobi pri

ŠOŠTARIČ, MARIBOR

Aleksandrova cesta št. 13

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki

KAROL WORSCHKE

Maribor, Gosposka ulica št. 10.

!!! Perje za postelje !!!

Vinogradniki pozor!

Krasne dobro izrasle in ukoreninjene požlahtnjene trte na Riparia Portalis v sledečih vrstah dokler so v zalogi, se po ceni prodajo: Furmiat, renski riling, rudeči burgundec, zeleni veltinec, Dinka, čabaški biser, muškati Hamburg; razumtega vse potrebščine za drevesnice, rože v veliki izbiri. Izvrstna postrežba in zamota garantirana.

J. M. Georgievič & brat

velevrtaarstvo, dresnica in gojenje rož.

Bela Crkva, Banat, S.H.S.

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POŠOJILNICA

V MARIBORU, STOLNA ULICA št. 6, reg. z. z n. zav.

obrestuje od 1. novembra 1922 naprej navadne vloge po

5%

Vloge na trimesečno odpoved po 5 1/2%. Stalneje in večje vloge pa od 6 do 6 1/2%.